Aº. 1861. No 97. Woensdag 4 December. Vierde Jaargang.

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Abonnementsprijs per half Jaar.
Voor BATAVIA .... ƒ 12,50.
„ JAVA .... „ 15,—.
„ de BUITENBEZITTINGEN............ „ 17,50.
De betaling geschiedt **vooruit.** — Brieven **franco**

HOOFDBUREAU te Batavia bij W. BRUINING. Te Samarang bij SOESMAN & Co. Te Soerabaya bij LE ROY & Co. Te Cheribon bij M. BLOK & Co. en A. A. RUZETTE. Te Pasoeroean bij WEIJERMANS & Co. Te Madioen bij C. L. VAN DER VOORT. Te Tagal bij A. J. VAN DER VOORT. Te Banjoemaas bij J. S. MARTHERUS. Te Paiang bij R. H. VAN WIJK Rz. Op de Buitenbezittingen bij de agenten van de Stoombootkantoren van den heer W. CORES DE VRIES ... in Nederland bij M. WIJT & ZONEN te Rotterdam.

Prijs der Advertentiën.
Voor de VIJF Woorden .... ƒ 0,50.
„ Idem of iere of meerdere plaatsing ... „ 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de **Mail-Editie** dezelfde prijs.

Bij deze Courant behooren 2 Bijvoegsels.

Postkantoor.

Op Vrijdag den 6den December a. s. zullen de Postpakketten worden gesloten voor MACASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN.

Op Zaturdag den 7den December a. s. voor BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen die dagen worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Vendutiën.

Donderdag 5 December, voor het woonhuis van den WelEdG. heer *de Codrika*, door *Cassalette & Co*,
en
voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Vrijdag 6 December, voor het woonhuis van den heer *C. S. Veit*, door de weeskamer,
en
voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Maandag 9 December, voor het woonhuis van den heer *de Kock van Leeuwen*, door *Cassalette & Co*,
en
voor het commissiehuis van *van den Biesen, Modderman.*

Diensdag 10 December, voor het woonhuis van den heer *de Kock van Leeuwen*, door *Cassalette & Co*,
en
voor het commissiehuis van *van Riet & ter Gouw.*

Woensdag 11 December, voor een huis op Pekodjoan, door *J. Speet*,
en
voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Donderdag 12 December, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co*,
en
Suikerveiling in het vendu-lokaal.

Vrijdag 13 December, voor het woonhuis op Molenvliet, door *van Slooten, Morgan & Co.*

ADVERTENTIËN.

Getrouwd:

J. W. G. JAESRICH,
met
C. A. L. HEIDMANN,

BATAVIA, den 26 *November* 1861. (4738)

Op heden bevallen van eenen ZOON, *Gesina Wilhelmina Scholten*, echtgenoot van

J. J. J. SNELLEBRAND.

BATAVIA, 28 November 1861.
Eenige kennisgeving. (4742)

Bevallen van een' ZOON, *C. C. E. Cor, Maijer.*
BATAVIA, 29 *November* 1861. (4756)

Bevallen van een' ZOON, *C. H. de Waal*, geb. *Cor.*
BATAVIA, 29 *November* 1861.
Eenige kennisgeving. (4754)

Op den 29sten September jl., is te Soerabaija overleden mijn geliefde broeder *A. K. du Rij Spiering.*

BATAVIA, 4 December 1861. J. A. DU RIJ SPIERING. (4795)

VENDUTIE
op Donderdag 5 December 1861.
voor het Commissiehuis van
Gebrs. Roselje & Co.,
van het reeds voorloopig geannonceerde
SPEELGOED,

hetwelk ten deele heden reeds ontpakt en te bezigtigen is, en bestaande uit: LEGKAARTEN, GOCHELSPELLEN, KEUKENS, SERVIESJES van Porcelein, Pleet en Tin, TRICTAC, LOTO en andere Spelen, WAPENS, CHACOTS, EPAULETTEN, VERWDOOZEN, PASSERDOOZEN, JEUX DE GRACE, MUZIEKDOOZEN, HARMONICA'S, WERKTAFELTJES, etc.

20 trommels St. Nicolaasgoed,
20 blik Bosscher- en Klondjes-Koek,
10 kn. à 1 doz. gedroogde Vruchten,
10 » GEMBER,
20 » à 1 doz. ROODE WIJN,
40 » witte BOURGOGNE, op heele en halve Flesschen.

Savons, Kramerijen, groene en blaauwe Vingerglazen, Friesche Klokken, Gouden en vergulde Hologien.

Japansche en Chinesche GOEDEREN
bestaande:
verlakte Naai- en Fiches Dozen en Sambalbakken, groote en kleine Schutsels, Matten, Porseleinen Vazen, Waaijers, Beeldjes, Dasjes etc..

voorts:
1 baal inh. 10 p. CAMLETS,
door zeewater beschadigd, alhier aangebragt,

en ten 11 ure:
Een HUIS en ERF
gelegen in blok M, 3de deel, sectie II, sub No. 14, M 4de deel, No. 364, verponding No. 1760.
en
Een HUIS en ERF
gelegen in blok M, 3de deel, sectie II sub No. 245, verponding No. 8937, beiden in *Gang Kotapang*, en reeds voorloopig geannonceerd in de bladen van 2 en 6 dezer. (4760)

Japansch Lakwerk.

De ondergeteekenden hebben heden ontpakt, om op hunne
Vendutie van 5 December aanstaande te verkoopen:
eenige weinige stukken Jap. Lakwerk (goudlak) uitmuntende door sierlijke bewerking, en bestaande uit:

Ronde Tafeltjes, Werktafels,
Theebladen, Schrijfstafel, etc.

Het schoonste stuk van dit factuur echter is eene
Speeltafel
waarop zij de attentie bijzonder vestigen, als een prachtig voorwerp zoo als er zelden uit Japan hier worden aangebragt.

Een en ander is van af Maandag te bezigtigen.
(4748) Gebr. ROSELJE & Co.

VENDUTIE
van 5 December,

behalve het reeds geannonceerde, zal nog door de ondergeteekenden op hunne V E N D U T I E van morgen worden verkocht:

2 kisten LAK- en MOZAIKWERK.
afkomstig van Hakodade,

bestaande uit eene TAFEL, CASSETTES, SIGAARKISTJES, BREIDOOZEN, } fraaije ingelegde hout.

KABINETJES, SAKIZETJES, PAPIERDOOZEN, SIAMTAFELS, BLAADJES, etc., etc.

terwijl verder tot sluiting van rekening zal worden verkocht:

10 Jap. KABAAIJEN,
12 » SABELS.
7 paar Jap. VAZEN. van Porcelein.
30 Jap. SCHUTSELS, van 8 bladen.
20 » Idem » 6 „
13 rol Jap. MATTEN,

alsmede:
PENDULES, Chin. GAAS, fraaije SPEELJEN, KARIKATUUR-BEELDJES, en een factuurtje
GOUDWERK,
als: Oorhangers, Ringen, Armbanden, Demi Parures, Vestknoopen van Agaat met Diamantjes, Horologien, etc.

NB. Regeling der Vendutie.
Het SPEELGOED, de JAP. GOEDEREN, de 2 PERCEELEN, en overige LOSSE GOEDEREN.
(4798) GEBR. ROSELJE & Co.

VENDUTIE
op Donderdag den 5 Dec. 1861,
wegens verhuizing voor het Huis laatst bewoond door den
Heer A. de Codrika,
weg naar **Tana-Abang** door
Cassalette & Co.,

van Mahonijhouten Meubels, Hang-, Muur- en Kroonlampen, groote Spiegels en zeer fraaije Schilderijen, Consoles met Marmerenbladen, Waschtafels met Marmerenbladen, Mahonijhouten Eettafel, Ameublementen, 1 Bureau Ministre, Speeltafels, Kleedspiegel, Kasten, Stoelen, Knapen, Porcelein en Glaswerk, 1 Ruolzzilver stel Tafelgoed, Martevanen enz., enz.

Verder:
Wegens vertrek van 3 span goede en sterke overwalsche PAARDEN, 1 Sandelwood RIJPAARD, TUIGEN, 1 goede MIJLORD, 1 PALANQUIN enz., enz. (4755)

Op de Vendutie van Donderdag den 5den December bij den Heer
A. de Codrika,
zal nog worden verkocht:
Eene melkgevende KOE en KALF.
Twee Hardloopende
BENDIEPAARDEN.
(4790) CASSALETTE & Co.

Op de Vendutie van Donderdag den 5 December bij den Heer A. de CODRIKA,
zal nog worden verkocht:
Een PIANINO
uit de fabriek van F. BERDEN & Co.,
(4810) CASSALETTE & Co.

Op de Vendutie van 6 December voor het woonhuis van den Heer VEIT, zal nog worden verkocht:
Een Bengaalsche PALANQUIN, met goede Engelsche Veeren. (4796)

VENDUTIE
op Vrijdag den 6den December 1861,
voor het woonhuis van
C. S. VEIT,
op BATOE-TOELIES,
ten overstaan van de Weeskamer,

van deszelfs netten INBOEDEL, bestaande uit: Mahonijhouten en andere MEUBELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, HANG- en TAFELLAMPEN, RIJTUIGEN, waaronder een zoo goed als nieuwe VIS-à-VIS, PAARDEN, TUIGEN, enz.

Namens de Weeskamer:
De Secretaris,
(4737) VAN BERCKEL BIK.

VENDUTIE
op Vrijdag den 6 December 1861
voor het Commissiehuis van
Abeelen, Dennison & Co.,

van puike Boter, Hang Lampen, en Stolpen, Ronde Tapijten, Zeildoek, Gouden en Zilveren Horlogien, een Factuur pleetwerk (Eletro Metaal.)

8 IJs KISTEN.
100 Rol ASPHALT FILT.
200 Vaatjes DRAADNAGELS van ½ @ 4 duim.
500 SLOEP RIEMEN.
40 vaten Spek.

Voor rekening des Boedels van Wijlen de Inlandsche vrouw Njonja TANAIM,
Drie ERVEN met steenen HUIZEN,
gelegen *Kampong Laksa*, Verponding Nrs. 3287, 4953 en 4954.
(4759)

VENDUTIE
Maandag 9 December aanstaande,
voor het Commissiehuis van
van den Biesen & Modderman,
van DIVERSE GOEDEREN,
Singapoor Planken,

300 vaten KOOLTEER, 100 kelders LIJNOLIE, 60 pikols ZINK in bladen, Amerikaansche STOELEN, Russisch LINNEN, LAKEN, COGNAC, puike RHIJNWIJN, enz. enz. (4799)

VENDUTIE
Maandag en Dingsdag, den 9 en 10 December 1861,
wegens vertrek,
voor het woonhuis van den Hoog-Edel-Gestrengen Heer
J. C. DE KOCK VAN LEEUWEN,
op het Koningsplein,
door
Cassalette & Co.,
van deszelfs keurigen en goed onderhouden
INBOEDEL,

meest van Europeesch Fabrikaat en massief Mahonijhout, te omslagtig om te beschrijven; — echter dienen bijzonder te worden vermeld: een assortiment CARCEL- en andere LAMPEN van het beste systeem en kwaliteit; SERVIEZEN van *Porcelaine de Sèvres*; keurig KRISTALWERK; ELECTRO- en RUOLZ-PLEETWERK; slechts weinig gebruikt

ZILVER-TAFELGEREEDSCHAP;
EEN PIANINO
uit de Fabriek van F. Berden & Co. te *Brussel*,
waardvolle Bronswerken, enz. enz. enz.

Verder:
5 spannen goed gedresseerde en sterke WAGENPAARDEN, waaronder 1 vierspan.
1 goedgedresseerd *Sandelwood* zwart RIJPAARD.
TUIGEN met PLEET gemonteerd, ZADELS, enz.
1 Engelsche REISWAGEN, 1 Engelsche COUPÉ.
1 Brusselsche MYLORD.
1 bijna nieuwe MYLORD uit de Fabriek van *Henrich & Velh* te *Arnhem.*
1 PALANQUIN.

Voorts:
2 melkgevende KOEIJEN.
Een assortiment BLOEMEN in Chineesche Potten, Tuingereedschappen, enz. enz.
Alles ZONDAG te voren den 8sten te bezigtigen.

Regeling der Vendutie:

Maandag den 9den: Wagens, Paarden, Koeijen, Tuigen, Bloemen, Dispens- en Keukengereedschappen en het Meubilair in de Bijgebouwen.
Dingsdag den 10den: het Meubilair enz. enz. in het Hoofdgebouw. (4761)

Op Vendutie van Maandag aanstaande bij den Heer *de Kock van Leeuwen*
zal alsmede worden verkocht:
Een zeer fraai gezond sterk en goedgedresseerd
Preanger Rijpaard.
(4789) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE
op Dingsdag 10 December 1861,
voor het Commissiehuis van
VAN RIET & TER GOUW,
van diverse LIJNWADEN, PROVISIEN, DRANKEN, IJZERWAREN, GALANTERIEN, MODEWAREN, etc., eene groote partij WORST, ROLPENS en SAUCIJS in vaatjes,
100 vaatjes BOTER,
enz., enz. (4794)

Verkoop van EFFECTEN.

Op Woensdag den 11den December 1861,
zullen de ondergeteekenden op publieke V E N D U T I E verkoopen:
ten 11 ure precies,
à 1 pCt. Vendu-Salaris,

25 Aandeelen in de Javasche Bank,
10 do. in de Bataviasche Zee- en Brand Assurantie Maatschappij,
4 do. in de Nederlandsche Lloyd,
9 do. in de Escompto Maatschappij,
5 do. in de Soerabayasche Zee-Assurantie Maatschappij,
18 do. in de Ned. Indische Stoomboot Maatschappij,
2 do. in het Bataviaasch Praauwenveer.
3 do. Mijnontginningen en
15 do. IJssociteit.
(4802) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie
van Woensdag den 11den dezer,
zal alsnog zonder reserve worden verkocht:
Een Stel Meubels,
bestaande uit 2 BANKEN, en 12 STOELEN, met verschillende MEDAILLON BOUQUETTEN, alles uit de hand gewerkt.
(4804) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE
op Woensdag den 11 December 1861,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
à 4 pCt. Vendu Salaris,
van diverse
LIJNWADEN,
en verder van een factuur
JAPANSCHE GOEDEREN
pas aangebragt, waaronder:

SCHUTSELS van 6 en 8 bladen, witte REGENPAJONGS, ZONNEPAJONGS, BEZEMS, TJINTJAU, SOERMÉ, AARDEWERK, EETSERVIEZEN, KOPJES en SCHOTELTJES, NACHTSPIEGELS, diverse LAKWERKEN, CABINETJES, BIJOUTERIE KASTJES, TAFELS, KNAPEN, NAAIDOOSJES, THEEKISTJES met BUSSEN, HOMBERDOOSJES, HANDSCHOEN- en BREIDOOSJES, LEPELDOOSJES, BROODBAKJES enz. enz. (4803)

VENDUTIE
Woensdag den 11den December,
voor het HUIS, van den Moorschen Koopman
Mohamat Tambie Oesin,
op Pakodjan,
door
J. SPEET.

van gezette en ongezette BRILLANTEN, GOUD in staven, echt Persisch Rozewater, en Rozenolij, met Goud doorweven Sarongs, diverse Lijnwaden, Fluweel-, Glas- en Aardewerk, alsmede de **VASTIGHEDEN**, uit den Boedel van wijlen de Inlandsche Vrouw, Adenin, en eenige Huizen en erven op **Pandjaringan.** (4807)

VERKOOP VAN VASTIGHEDEN.

Op de Vendutie van Woensdag den 11 December,

zal J. SPEET, zijnde daartoe behoorlijk gemagtigd, voor het huis van den Moorschen Koopman **Mohamat Bin Tambi Oesin**, op *Pakodjan*, ten 11 ure publiek verkoopen: de ondervolgende

VASTIGHEDEN,

als:

1. Een stuk Grond, bebouwd met een steenen Huis, gelegen in blok D, verponding No. 4848, buurt Pandjaringan.
2. Een ledig stuk Grond, gelegen in blok D, verponding No. 9359, buurt Spinhuisgracht.
3. Een Erf, bebouwd met een Huis van planken met pannen gedekt en twee Huizen van bamboe met atap gedekt, gelegen in blok D, verponding No. 4834, buurt Spinhuisgracht (Kampong Miskin).

Een stuk Tuinland, blok P, verponding No. 6643, buurt Anké.

Een Erf, bebouwd met een steenen Huis met pannen gedekt gelegen in blok O, verponding No. 4968, buurt Bacharachtsgracht (Patocakan).

Een Erf, bebouwd met een steenen Huis met pannen gedekt blok D, verponding No. 4967, buurt Bacharachtsgracht (Patocakan).

Een Erf, bebouwd met een steenen Huis, met pannen gedekt blok O, verponding No. 4969, buurt Bacharachtsgracht (Patocakan). (4811)

Bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP,

is van de Pers gekomen:

Handleiding tot de kennis van, benevens het schieten uit getrokken wapens in het algemeen, toegepast op het Indisch tirailleur geweer, door *J. M. BRUIJN*, kapitien der Infanterie.

Uitgegeven met toestemming van het Militair Departement, met 4 platen . . . . ƒ 5,—

Franco per post. . . . . » 6,—

Mede verkrijgbaar bij alle BOEKHANDELAREN op **Java en de Buitenbezittingen.** (4741)

ST. NIKOLAAS

in Stopflesschen, bij

(4727) ZEEHANDELAAR & Co.

Commissiehuis van J. SPEET.

Bij den ondeteekende zijn steeds voorhanden:

Fraaije nieuwe

TENTWAGENS, MYLORDS, HANDWAGENTJES, BENDIE'S, PALANQUINS, alles tegen zeer matige prijzen.

(4728) J. SPEET.

Verkoophuis.

Den 5 December zal aldaar arriveeren

St. Nicolaas,

mede brengende een tal van nieuwe nog nimmer zoo door hem medegebragte Artikelen, geschikt voor Cadeaux, waaronder uitmunten:

Fijn bewerkte Palisander & Essenhouten Dameswerkdoozen, Handschoenendoozen, Juweelen Kistjes, Necessaires, Waaijers, Mechanieke, Sigaren Kistjes, Albaste Presse Papier met Marmeren Voetstuk.

Fransch Speelgoed;

Als Ringsteeken, Vogelschieten, Bouwdoozen, Legkaarten, Uniformen, Theatres met beweegbare Marionetten, Thee en Keuken Serviesen, Prachtig gekleede Poppen, Biscuit en Verguldo Etagère Voorwerpen, Porte montres, Porte Sigares, Asch en Lucifersbakjes in alle vreemdsoortige modellen.

Benevens: Een menigte Pleete Theestoofjes men Transparent, Albaste Glazen.

Alsmede: Fraaije Salon Vogelkooijen.

Goudwerken:

Als Cijlinder en anker Horologien, Broches, Braceletten half en heele Parures, Bloedkoralen, Coliers, Ringen, Manchet en Hemdknoopen, Horologie sleutels, Medaillons, Charivari.

Benevens: Prachtig geborduurde Dames Zakdoekjes, Keurig bewerkte Doopkleeden met Volants en duizend anderen. Hij recommandeert zich in de gunst van zijne vrienden, beloovende, dit jaar voor het eerst in het VERKOOPHUIS arriverende, zeer goedkoop te zullen zijn.

(4750) W. S. VAN HOGEZAND Sr.

W. J. OLLAND,

Horologie- en Instrumentmaker.

Heeft op nieuw Ontvangen:

Gouden en Verguld-Zilveren

Horologiën,

uit de beste fabrieken, welke gereguleerd worden afgeleverd en waarvoor een jaar gegaurandeerd wordt. (4781)

Jacatra

PORTIONS-TAFEL.

Timor en Bima UIJEN

à contant verkrijgbaar. (4787)

Nagemaakte

SCHILDPADSOEP,

op Donderdag den 5den dezer,

bij

(4784) F. PEREIRA.

ST. NICOLAAS

is op heden alhier aangekomen per »Grootmeester Nationaal" en *afgestapt* in de

TOKO NOORDWIJK,

voorzien van een keurig, extra fijn en nieuw assortiment

KINDER SPEELGOED

uit de beste fabrieken van Duitschland, Frankrijk en Zwitserland, zooals tot dusverre nimmer te dezer plaatse is aangevoerd en te veel om gedetailleerd te vermelden; ook is hij ruim voorzien van

Artikelen geschikt voor Cadeaux,

waaronder zeer fraaije SURPRISES, etc.

Van af den 2den December aanstaande, zal hij dagelijks voor een ieder, zonder onderscheid van rang of stand RECEPTIE geven.

Zoowel de matige prijzen als de groote keuze van goederen, doen hem hopen met een druk bezoek vereerd te worden.

(4751) A. J. BROUWER.

In Commissie ontvangen:

Een factuur prachtige Amerikaansche WAGENS, TOP BUGGIES, en Amerikaansche STOELEN, in soorten.

(4749) VAN DEN BIESEN & MODDERMAN.

Puike Manillas No. 2

(4729) bij ZEEHANDELAAR & Co.

TOKO ESMIOL.

De ondergeteekende heeft de eer het geëerde publiek te berigten, dat zijne TOKO even als vorig jaar ter gelegenheid van het **ST. NICOLAAS-FEEST** zal geopend zijn, ruim voorzien van alle soorten van GEBAK, SUIKERWERK, BONBONS, LETTERS, SURPRISES, ETAGÈRE en andere VOORWERPEN, geschikt voor cadeaux, enz., enz.

Verder: dat een der localen in het Societeits-gebouw **„DE HARMONIE"** zal ingerigt worden tot gebruiken van IJS, SORBETS, PUNCH à la ROMAINE, GEBAK, enz., enz.

Zullende aldaar den avond van den 6den December aanstaande, ook Militaire Muziek gegeven worden.

Beveelt zich minzaam aan, belovende van zijn kant alles te zullen aanwenden wat strekken kan tot veraangenaming van het FEEST.

(4753) J. C. VAN MAMEREN.

BOEKHANDEL LANGE & CO.

Ontvangen:

Overbeek de Meijer, Scheepsgezondheidsleer. Handleiding tot de bewaring der gezondheid van schepelingen. 1ste deel, met Platen.

Niemann, Inleiding tot de kennis van den Islam, ook met betrekking tot den Indischen Archipel.

Eene fraaije collectie **Photographien** in zwart houten en vergulden Lijsten.

Tafel-, Bureau-, Zak-, Reisinktkokers in soorten.

Kwarto **Schrijfmappen, Zakportefeuilles.**

Prentboekjes en Prenten in groote sortering, alles zeer geschikt voor St. Nikolaas cadeaux. (4739)

BIJ

ZEEHANDELAAR & CO.

ST. NIKOLAAS SURPRISES, FRANSCHE WAAIJERS.

(4740)

Van de Pers gekomen:

ZAK-ALMANAK

voor

1862.

Prijs ƒ 1,50, franco per post ƒ 2,—.

Kantoor-Almanak

KLEURENDRUK.

Inhoud: De Jaartellingen. Verjaardagen van het Koninklijk huis. Bestuur van Nederlandsch-Indie. Directeuren van Algemeen bestuur. Hoofden van Gewestelijke besturen. Het Tijdverschil. Extract Zegelordonnantie. Tarief voor het gebruik van Postpaarden. Vertrek van Stoombooten en opgaaf van Passagegelden, alsook opgaaf van het Passagegeld per Overlandmail. Kalender. Aankomst en Vertrek der Brievenpost. Tarief van den Telegraaf, enz. enz.

Prijs ƒ 1,—. Opgeplakt ƒ 1,50.

bij

W. BRUINING.

Mede verkrijgbaar bij M. BLOK te Cheribon. (4695)

FABRIEK

voor

STOOM EN ANDERE WERKTUIGEN, IJzer- en Kopergieterij,

Koperslagerij en Ketelmakerij,

Stoomhoutzaagmolen

en

depot van gezaagd en ongezaagd HOUT

van

(4777) J. B. DROSSAERS.

PILLEN CAUVIN.

Deze Pillen zijn

afdrijvend, versterkend, bloedzuiverend,

en geheel en al te zamen gesteld uit plantaardige Stoffen.

De groote werkzaamheid en het gemakkelijk gebruik maken van dezelve een uitstekend geneesmiddel vooral dienstig bij *slepende kwalen der maag, der ingewanden, van de lever en de milt, bij aamborstigheid, zinkingsaandoeningen der luchtwegen, der longen, der gal, bij ontstekingen, scheele hoofdpijn en duizelingen.*

Daar zij de vochten des ligchaams zuiveren en de scherpte van het bloed vernietigen zijn zij vooral aan te prijzen bij alle huidziekten, dauwworm of builingen.

Geen enkel geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen die de zoo bestendige oorzaken zijn van zoo vele **ongesteldheden der vrouwen** en van **IEDER DIE EEN ZITTEND LEVEN LIJDEN MOET.**

Het toenemend verbruik in deze gewesten bewijst meer en meer de hooge waarde van dit geneesmiddel.

Thans verkrijgbaar zoolang de voorraad nog strekt bij de ondergeteekende Hoofd-depôthouders voor den Indischen Archipel, bij de Heeren *F. A. Pringiers*, te Samarang, *de Sturler & Fagnotti*, te Soerabaya, en *A. Bodier*, Poerwacarta.

à ƒ 2,— per Doos.

(In het groot en à contant rabat).

(4766) GEBR. BEIJNON.

ST. NICOLAAS.

Op de avonden van 5 en 6 December

zal de TOKO van de ondergeteekenden geillumineerd zijn.

Ontpakt en Verkrijgbaar

Eene fraaije collectie

KINDERSPEELGOED,

Een groot assortiment ARTIKELEN geschikt voor **Cadeau**, mooije CARTONNAGES, SURPRISES enz. veder: fijne en goed gesorteerde BONBONS, SUIKERFIGUREN enz.

St. NICOLAAS GEBAK

⅟ᵃ Ꞓ en ⅟ᵃ flesch.

VRIJERS en VRIJSTERS,

BOTERLETTERS

op bestelling alle Letters.

Er zal op die avonden gelegenheid bestaan tot het nemen van **Ververschingen**, geprepareerd Vanille en Vruchten IJS, PUNCH ala Romaine, CHAMPAGNE, FRAPPÉ enz.

(4780) LEROUX & Co.

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

met bijbehoorend Recept voor het gebruik, in het Hollandsch, per dozijn ƒ 48,—.

Sulphas Quinini,

per flacon, inhoudende een ons Medicinaal Gewigt, ƒ 8,—.

(4763) Bij L. PLATON & Co.

Op nieuw Ontvangen:

2000 flesschen van het wereldberoemd Geneesmiddel

REVALENTA ARABICA

van BARRY DU BARRY & Co. te *Londen.*

Op 1/1 en 1/2 fl. tegen verminderde prijzen à Contant verkrijgbaar bij

(4764) CASSALETTE & Co.

Direct van Parijs ontvangen, per »Grootmeester Nationaal:"

Dames- en Kinderhoeden,

(nieuwste Modellen), waarbij CASTOREN AMAZONENHOEDEN.

PRACHTIGE ZIJDEN JAPONNEN Kanten Mantilles en Fantaisie Mantels, witte Zijden Barège Japonnen met 7 en 9 Volants,

witte Fransche Moiré

zwarte en blaauwe GROS DE NAPLE, gekleurde en w CACHEMIR, GARNITUREN voor Japonnen, CRINO NES IMPÉRATRICE, CORSETTEN, extra fijne MIT NES, GANTS JOUVIN, lederen CEINTURES, elega HAARSPELDEN, etc. etc.

(4800) GEZUSTERS DE BRUIJN.

W. J. OLLAND,

Horologie- en Instrumentmaker.

Stelt Verkrijgbaar:

Keurig en net bewerkte Bloedkoralen

Kinder-Armbandjes,

met Slootje à Contant, van ƒ 5,— tot ƒ 10,—

(47

MACHINERIEN.

De ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & Co.,

Ingenieurs van York Place Ironworks ABERDEEN & Bucklersbury LONDON

Fabriekanten van Stoommachines en Ketels, waterbo kundige Toestellen; IJzeren Schepen en Praauwen; gegoten en geslagen IJzeren Spanten, Spoorweg-, Dok- en Haven IJzeren Materialen, etc., etc.,

nemen de vrijheid Fabriekanten, Landeigenaars en ande te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van soorten van Werktuigen, in gebruik bij de bereiding v **Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steene** enz. enz.; alsmede ook **Zaagmolens vervoerba Stoom-Machines, Pomp-Machines** voor irr tie-doeleinden of tot het vullen van in de hoogte geleg BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz. enz.

Juist van ENGELAND ontvangen:

Twee groote en vermogende

Stoom-Suikermolens,

van welke een met CYLINDERS van 51 × 26 E duimen en de ander van 60 × 28 Eng. duimen.

Een dubbeld stel LUCHTLEDIGE PANNE (Vacuumpanne),

bestaande uit: twee koperen HOWARD-PANNEN, van 6 voet en 6 duim diameter, met STOOMKETELS, LUCHTPOMPEN, HEATERS, ONTVANGERS en STOOMPOMP, compleet.

als ook

Twee Wetzelpannen

met verbindingspijpen, om te werken door Stoom, Wa Trekvee, of handen.

Als ook bieden zij TE KOOP een eenige sup PERSPOMPEN, pas ontpakt, geschikt om Badkuipen, Woonhuizen of Ketels van STOOM-MACHINES, met h of koudwater te vullen.

Het bovenstaande zal bevonden worden te zijn van beste constructie, en hechtste bewerking.

(4775) PITCAIRN, SYME & Co.

BUREAUHANDEL. W. BRUINING

Steeds voorhanden eene groote collectie

KANTOORBOEKEN,

in alle formaten, reglures en banden,

POSTPAPIEREN

in diverse qualiteiten,

wit en azaré, gelinieërd en ongelinieërd,

BILLETPAPIER.

groot en klein

ROUWPOST

met bijbehoorende Enveloppen,

PROPATRIA EN VELIN-SCHRIJF PAPIE

in soorten.

KARDOES- en PAKPAPIER, VLOEIPAPIER,

prima qualiteit.

(4762)

Bij G. KOLFF & Co. te Batavia,

is in 't licht verschenen, en mede verkrijgbaar gesteld Heeren Boekhandelaren in Indië:

De Expeditie naar MONTALLAT,

Zuid- en Ooster Afdeeling van Borneo,

(Mei — Junij 1861,)

door

J. M. C. E. LE RUTTE,

Officier van Gezondheid bij voornoemde Expeditie.

Met een Schets-Kaartje der MARSCH-ROUTE

Prijs ƒ 5,— franco per post.

Eene omstandige beschrijving dezer gevaarvolle Ex ditie zal gewis veler belangstelling trekken. (47

to night! to night! to night!

December 4th.

Under the Patronage of His Excellency the Governor General.

FOR THE BENEFIT OF

PROF. RISLEY.

Seats may be secured up to 6 p. m. at the Theatre.
For Particulars see Programmes. (4793)

Met toestemming van den Resident van Batavia.

Donderdag den 5den en Zaturdag den 7den December,

eene laatste Voorstelling

van

RISLEY'S CIRQUE,

vermeerderd met een gedeelte personeel en paarden van het vertrokken gezelschap paardrijders van den Heer LEWIS,

in het nieuwe gebouw op Tanalapang Glodok.

De Heer RISLEY zal in deze beide laatste voorstellingen het bewijs leveren, dat hij zijne roem als de grootste kunstenaar, die ooit Java bezocht heeft, weet te handhaven.

Het PROGRAMMA, dat geheel nieuwe en gevariëerde toeren aankondigt, zal algemeen verspreid worden.

Prijzen der plaatsen:

1ste Rang *f* 2.—, 2de Rang *f* 1.—, 3de Rang *f* 0 50

terwijl er eene *getraliede loge* voor de

Chineesche Dames ingerigt is à *f* 1.—.

KINDEREN beneden de 10 jaren betalen de helft. (4808)

DAMES ZANGVEREENIGING.

Bijeenkomst

op Vrijdag den 6 December 1861, des avonds ten 8 ure, in het Lokaal van de LOGE.

Namens de Directie der Maatschappij van Toonkunst:

C. VRIESENDORP,
Secretaris.

(4806)

THEATRE.

PERFORMANCE

Monday evening, December 9th

for the Benefit of Mess.

Eugène & Ferdinando,

on which occasion will be presented a variety of new and startling

GYMNASTIC and ACROBATIC FEATS.

Further Particulars see future Advertissments.

THEATRE.

SOIRÉE

Lundi soir 9 Décembre,

pour le bénéfice de Mess.

EUGÈNE & FERDINANDO,

à quelle occasion au présentira une grande variété de nouvelle

GYMNASTIE ET ACROBATIE,

dont les Programme seront distribués

SCHOUWBURG.

VOORSTELLING

op Maandag avond 9 December,

ter Benefice van de Heeren

Eugène & Ferdinando,

bij welke gelegenheid eene groote verscheidenheid van

GYMNASTISCHE EN ACROBATISCHE TOEREN

zullen ten uitvoer worden gebragt.

Nadere bijzonderheden zullen in een volgende advertentie worden bekend gemaakt. (4801)

TE KOOP Een groot

BAMBOESHUIS, TE HUUR

op steenen voetstukken en houten stijlen,

Kamaijoran.

(4786) N. RITTER.

TE KOOP **Steenkolen**

per pikol, bij

J. WARNEKE.

(4783) *Mr. Smid op Passar Pisang.*

TE KOOP

Een Span hardloopende, perfect gedresseerde

Wagenpaarden,

zonder eenig gebrek. Prijs *f* 250.—

(4813) Adres: BUREAU HANDELSBLAD.

De Pillen van Holloway.

De geele-koorts de plaag van de zuidelijke streken van Noord-Amerika, wordt genezen en voorgekomen door het tijdig gebruik van dit groote middel tegen de koorts. De pillen roeijen de verborgen oorzaak van deze vreeselijke ziekte uit, door de uitwerking, die zij op den ongestelden lever hebben, daarbij herstellen zij de levenskrachten na de besmetting verwijderd te hebben.

Deze beroemde Pillen, alsmede de Holloway Zalf, zijn op franco aanvrage te bekomen tegen de ondervolgende prijzen, à contant:

Doosjes Pillen @ *f* 1,—, *f* 3,—, *f* 5,—.
Potjes Zalf „ - 1,—, - 3,—, - 5,—.

Te	*Soerabaya*	bij	LE ROY & Co.
„	„	„	MOSSEMBEKKER & Co.
„	„	„	D. MAURITZ MARTENS.
„	*Banjoemaas*	„	M. S. CHERIMAN.
„	„	„	J. S. MARTERUS.
„	*Probolingo*	„	ZIMMERMANS.
„	*Djocjokarta*	„	DECKENS & Co.
„	„	„	Wed. C. W. VAN DER LAAN.
„	*Soerakarta*	„	M. J. HANSSENS.
„	*Tagal*	„	Wed. VAN DORT.
„	„	„	A. J. VAN DER VOORT.
„	*Cheribon*	„	W. GALISTAN.
„	*Buitenzorg*	„	P. SCHREUDER.
„	*Samarang*	„	DE GROOT, KOLFF & Co.
„	„	„	H. L. DE LYON.
„	„	„	JOOSTEN & Co.
„	„	„	G. C. T. VAN DORP, en de

Hoofd-Agenten voor *Java*,

(4765) SOESMAN & Co.

TE KOOP **Twee *Bendiepaarden***

goed gedresseerd en zonder gebreken, kunnende tevens dienen voor

WAGENPAARDEN.

Nadere informatiën aan het bureau dezer **Courant.** (4778)

TE KOOP

EENIGE

SUIKERMOLENS

van de Lowmoor-Company,

met Cylinders van 24 bij 28 inches en de benoodigde IJZERWERKEN voor WATERRADEREN.

Een compleet IJzeren WATERRAD,

diam. 28 voet, breedte 5 voet.

In groote voorraad:

Suikerpannen,

in alle gewoonlijke afmetingen,

Alsook **Waarlooze Stukken** geschikt voor **Watermolens** van de Lowmoor-Fabriek.

Compleete Stellen van de benoodigde IJzerwerken voor

WATERRADEREN,

enz. enz.

De zoo voordeelige bekende wijze van bewerking van deze Company zal wel eene volkomene waarborg voor de deugdzaamheden van deze Materialen zijn.

PITCAIRN, SYME & Co.

(4776) *Agenten van de Lowmoor-Company.*

TE KOOP

VANILLE STEKKEN

50,000 à tien Centen de drieledige stek

en

Vanille plantjes

lang 3—5 voet à 25 Centen.

Te bevragen bij den heer

(4730) VAN GELDER, te *Buitenzorg.*

TE HUUR

Een of Twee zeer nette Kamers,

tegenover de Harmonie.

Adres

(4735) J. WISMAN.

TE HUUR

wegens vertrek,

Een HUISJE, op den weg naar

BAZAAR-BAROE,

tegenover den Heer KUIJK, waarbij IN KOOP kan overgenomen worden: Een klein zoo goed als nieuw,

Meubilair.

Dagelijks te bezigtigen. (4745)

Kamers te huur.

Adres H. MUTTER,
Gang Scherie.

(4809)

Openlijk zij mijnen innigen dank toegebragt, aan den Gezagvoerder van het Ned. barkschip TONIA, Kapt. *F. Huizer*, voor de uiterst kiesche en liefderijke behandeling, in alle opzigten, ondervonden door mijne echtgenoote en mijn zoontje, op hunne reize van Nederland naar Samarang.

DJOCJACARTA, S. W. CAMERIK.

(4779)

Bij eene fatsoenlijke familie te **Breda** bestaat gelegenheid ter verzorging en opvoeding van **twee** of meer **kinderen** met wetenschappelijk toezigt op het te ontvangen onderwijs, voornamelijk ter opleiding voor de **Militaire Akademie.**

Informatien te bekomen bij

A. W. VAN HAEFTEN,
te Struiswijk.

(4767)

De ondergeteekenden zullen ter gelegenheid van

het St. NICOLAAS FEEST,

den 5den en 6den December e. k.,

hunne TOKO tot 's avonds 10 ure geopend houden.

(4791) ZEEHANDELAAR & Co.

Een JONG MENSCH bekend met LANDELIJKE ADMINISTRATIE, Suiker, Koffij, Gambier en Vanille cultuur, zag zich gaarne geplaatst op eene landelijke onderneming.

Adres No. 4758

(4758) BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Verkoophuis.

Met Po. December zal hetzelve worden verplaatst in het Nieuw gebouwde Locaal tegenover de

Harmonie.

(4744) W. S. VAN HOGEZAND.

Toko te Tjiandjoer

van

P. Schreuder.

De trekking der LOTERIJ zal plaats hebben in bovengemelde Toko op Woensdag 18 dezer.

Inteekenaren wordt beleefd herinnerd aan de voldoening der Loten vóór de trekking.

(4785) P. SCHREUDER.

Opvoeding en Onderwijs.

De ondergeteekende neemt de vrijheid Ouders en Voogden voorloopig Atent te maken op de aanstaande uitbreiding zijner

Kost- en Dagschool

Voor jonge heeren

Uit den Voornamen Stand.

Het prospectus zal eerstdaags **Circuleren**, zij die met den 1sten Januarij 1862. hunne kinderen als externes of internes wenschen te plaatsen, gelieven daarvan aangifte te doen bij

W. H. SNETHLAGE.

(4743) *Gang Polones.*

Bataviaasch HANDELSBLAD.

Heeren Inteekenaren op het BATAVIAASCH HANDELSBLAD worden beleefd verzocht, hun *Abonnement* voor het **Eerste Halfjaar 1862** bij tijds te verlengen, ten einde van de geregelde toezending van dit Blad verzekerd te zijn.

Aanvragen om nieuwe Abonnementen worden eveneens, met *duidelijke opgaven* van Naam, Voornaam en Woonplaats, bij tijds verzocht, om daarna de oplage te kunnen regelen.

PRIJS PER HALFJAAR:

Voor *Batavia*............................*f* 12,50.
„ *Java*............................„ 15, —.
„ de *Buitenbezittingen*............................„ 17,50.
„ *Nederland*............................„ 22,50.

Prijs per Jaargang voor de MAIL-EDITIE:

Van de Drukkerij te ontvangen............*f* 20, —.
Op *Java*............................„ 22,50.
„ de *Buitenbezittingen*............................„ 25, —.
In Europa, franco per Overland Mail........„ 27,50.

De Inteekening en Storting der Gelden, alsook voor de Advertentiën, kan mede geschieden bij
de Heeren M. BLOK & Co. en A. A. RUZETTE te *Cheribon.*
„ „ A. J. VAN DER VOORT te *Tagal.*
„ „ SOESMAN & Co. te *Samarang.*
„ „ DE GROOT, KOLFF & Co. te *Samarang.*
„ „ GIMBERG & Co. te *Soerabaya.*
„ „ WILLEMMANS & Co. te *Pasoeroean.*
„ „ J. S. MARTHEUS te *Banjoemaas.*
„ „ C. L. VAN DER VOORT te *Madioen.*
„ „ R. H. VAN WIJK, Rz. te *Padang*, en
op de *Buitenbezittingen* aan de Kantoren der Stoombooten van den Heer W. CORES DE VRIES.

Ook kan men ingevolge bekendmaking van den Directeur van Financiën dd. 4 Mei ll. bij de Hoofden van Gewestelijk Bestuur Wissels en Stortings-Bewijzen erlangen ter overmaking van Gelden.

De Uitgever,
W. BRUINING.

BATAVIA, 20 *November* 1861. (4769)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER,

RIJSWIJK,

VAN

WALTER WOODBURY.

dagelijks geopend van half acht tot 12 uur.

(4768)

Imperial

Brand-Assurantie-Maatschappij.

gevestigd te LONDEN sedert 1803.

De ondergeteekenden, Agenten van genoemde Maatschappij, blijven steeds Verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., enz., als ook op Suiker-, Koffij-, Thee- en Tabaks-Etablissementen, op de ondervolgende voorwaarden, als:

Op Gebouwen van Steen met pannen gedekt, gelegen in steden, zoomede op goederen daarin, tegen 1 pCt. 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met pannen gedekt, buiten steden en afgezonderd van andere gebouwen, zoomede op Goederen of Meubelen daarin, tegen...... ½ pCt. 's jaars.

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Op Gebouwen van Steen met pannen gedekt, zoomede op Goederen, Produkten, Machineriën, Gereedschappen, enz. daarin, tegen...... ¾ pCt. 's jaars.

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz. daarin, tegen. 1 pCt. 's jaars.

Op Gebouwen van Hout met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen daarin, tegen............................ 1¼ pCt. 's jaars.

Op Tabaks-Etablissementen.

Op Gebouwen van Steen met pannen gedekt, zoomede op het Product of Goederen daarin, tegen 1¼ pCt. 's jaars.

Op Gebouwen van Hout met pannen gedekt en het product daarin, tegen.... 1½ pCt. 's jaars.

Nadere informatiën te bekomen bij

MACLAINE, WATSON & Co., te Batavia.

(4771) McNEIL & Co., te Samarang.

FRASER, EATON & Co., te Soerabaya.

De bewilliging in de tot stand brenging der

Koloniale Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij

door Z. Exc. den Gouv. Gen. v. Ned.-Indië,

bij besluit dd. 2 December 1861 No. 3, verkend zijnde, zoo worden deelhebbers in voorzegde MAATSCHAPPIJ bij deze herinnerd dat de eerste storting à 10 pCt. of *f* 500.— per aandeel, bepaald is op den 15den December eerstkomende.

De Directeuren van genoemde Maatschappij

(4792) Mr. R. V. HELLIGER,
Mr. Th. SCHUURMAN JonZn.

BATAVIA, 3 December 1861.

Singapore Dry Dock.

The **Patent Slip & Dock Co.** are prepared to execute Ship's repairs of all descriptions in the most efficient manner under the supervision of European Ship Wrights and Engineers.

The Dock (opened in March 1859) admits two Vessels at one time, being 400 feet in length, and there is considerable accommodation at the adjoining wharfs.

Information may be obtained at the office of Messrs. **Paterson, Simons & Co.** *Singapore.*

WM. CLOUGHTON.
Director.

New Harbour, Singapore.

Droogdok te Singapore.

De **Patent Slip en Dock Company** zijn bereid tot het doen van alle mogelijke reparaties aan Schepen en zulks op de meest volkomene wijze en onder opzigt van Europesche Timmerlieden en Werktuigkundigen.

Het Dok (in Maart 1859 geopend) kan twee Schepen te gelijker tijd bevatten, zijnde 400 voet lang en is hiertoe bijzonder geschikt door deszelfs aangrenzende Werven.

Informatien zijn te bekomen aan het Kantoor van de Heeren **Paterson, Simons & Co.** *Singapore.*

WM. CLOUGHTON.
Directeur.

New Harbour, Singapore. (4731)

Royal Insurance Company of Liverpool.

BRAND- en LEVENSVERZEKERING.

Kapitaal groot **2,000,000** ponden sterling.

De Ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort met Verzekeringen te sluiten tegen Brandschade op **Pakhuizen, Goederen** en **Woonhuizen met Ameublement**, gelegen in de Hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op THEE-, KOFFIJ- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN op Java.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren, dat sedert kort ook **LEVENSVERZEKERING** bij de BATAVIA BRANCHE gevoegd is en zij dus gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden.

Het ingeschreven Kapitaal van deze Maatschappij, in verband met de jaarlijksche inkomsten van meer dan **300,000 Ponden Sterling**, en een aanwezig fonds van ruim **700,000 Ponden Sterling**, leveren eene voldoende waarborg voor hare soliditeit, terwijl de Premien van Verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade, de voldoening op de promptste wijze geschied.

(4773) PITCAIRN, SYME & Co.

Imperial

LEVENSVERZEKERING-MAATSCHAPPIJ,

Old Broad Street, London,

opgerigt in het jaar 1820.

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt £ 750,000 verdeeld in 7500 aandeelen van £ 100 elk, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim £ 750,000, waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan £ 1,500,000 bezit, bij een jaarlijksch inkomen van £ 100,000, om aan de verpligtingen in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van £ 2,500,000 te voldoen.

Alle vijf jaren zal vier vijfde gedeelte van de winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zonder dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zooals bij onderlinge Maatschappijen.

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering-Maatschappij, kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON & Co.,
Batavia.

McNEIL & Co.,
Samarang.

FRASER, EATON & Co.,
Sourabaija.

(4772)

LIVERPOOL LONDON FIRE INSURANCE COMPANY.

Kapitaal groot **2,000,000** ponden Sterling.

De Ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op Java van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn om Polissen van Assurantie op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op PAKHUIZEN, GOEDEREN en WOONHUIZEN met het AMEUBLEMENT, gelegen in de Hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op THEE-, KOFFIJ- en SUIKER-ÉTABLISSEMENTEN op Java.

De Premien van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(4774) PITCAIRN, SYME & Co.

Houders van Cognossementen aan Order

over HC/VH 1/3. 3 kisten KOOPMANSCHAPPEN, afgeladen door *W. van Hoeken & Zonen.*

TC. 3 pakken TOUWWERK, afgeladen door *Thooft & van Vollenhoven*, allen van Rotterdam aangebragt per Ned. Schip *Twee Gezusters*, Kapt. *Bergman*, gelieven zich ten spoedigste te melden aan

(4797) METZENDORFF, WILMANS, RUIJS & Co.

Vertrekkende Personen.

I. J. F. Timmermans, vertrekt naar Borneo, gemagtigde Mr. *H. Kam.* (4812)

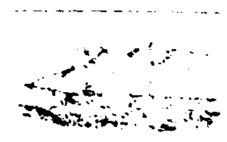

Stoomvaart

IN DEN

INDISCHEN ARCHIPEL.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861 is geregeld als volgt:

van BATAVIA

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE
den 1sten en 15den.

naar SAMARANG en SOERABAYA
den 7den, 15den, 22sten en 29sten.

naar BILLITON, PONTIANAK en SINKAWANG
den 8sten.

naar BENKOELEN en PADANG
den 23sten.

van SOERABAYA

naar MAKASSAR, TIMOR KOEPANG, DELHI en de MOLLUKKEN
den 13den.

naar BAWEAN en BANJERMASSING
den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

W. CORES DE VRIES } te *Batavia* en te *Soerabaya*

(4770) B. KOPERSMIT & Co. *Samarang.*

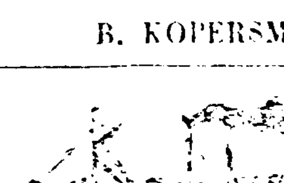

De Vertrekdagen der Stoomboot

OENARANG,

naar Samarang en Soerabaya,

zijn voor de maand December bepaald op den 5den en 20sten.

Nadere informatiën bij

de Agenten,

(4732) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Nederlandsch Campagne Barkschip

ZEENIMPH,

Kapitein **J. F. Graadt van Roggen.**

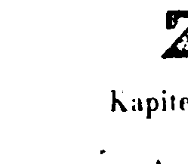

Dit zoo bijzonder voor den **overvoer van Passagiers** geschikte en gunstig bekend *Snelzeilend* schip, wordt in den loop dezer maand alhier verwacht, om tegen *het einde der maand Januarij*, de terugreis naar NEDERLAND te aanvaarden.

Dit schip is voorzien van eene groote *Dames Kajuit*, *Salon*, 11 *ruime hutten* en verdere gemakken tot den overvoer van Passagiers.

Aan boord van dezen bodem bevindt zich een bekwaam geneesheer.

Repatrierende personen van deze *buitengewone gelegenheid* wenschende gebruik te maken, gelieven zich te adresseren bij de Heeren **Dorrerpaal & Co.**, te Samarang en alhier bij

De Agenten.

(4805) HAAGER & SCHUURMAN.

Vracht en Passage naar Samarang,

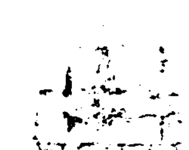

wordt aangeboden met het N. I. Barkschip

ELLEN,

kapitein **WENTHOLT,**

om in de volgende week te zeilen.

(4746) B. KOPERSMIT & Co.

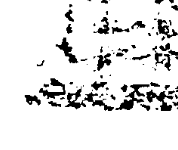

Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden met het Campagne Klipperfregatschip

Stad Leyden,

Kapt. **J. C. van de Poll,**

zijnde bijzonder ingerigt voor den overvoer van familien. Het vertrek van het schip zal tegen **half Januarij** e. k. van *hier* plaats hebben.

Nadere informatiën te Cheribon bij de heeren *Soportas & Co.*, te Samarang bij de heeren *van den Broek & Veeckens* en alhier bij de *Agenten*

(4736) DüMMLER & Co.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 27 November tot en met den 3 December 1861:

MARINE HOTEL. J. J. maij en echtg., Toewater van Singapore. — Boom, Muller van Onrust. — W. van der Hell van Tjiringie. — van Cattenburg en Familie van Amboina. — Taunsend en echtg., Holst van Batavia.

JAVA HOTEL. Mertzaloff, Grigorief, Woeicoff, Kupffer, Swofl, Konolierskijn, Goldobn, van Manila. — Bergman, van Rotterdam. — Crowell, van Indramajoe. — Storterbeek, Hinderson, Bell, van de Kust. — Winterinck en echtg. van Onrust. — Kariakin, Spring, van Shangae. — Saroebiene, van de Reede.

HOTEL WILLEM II. Klokken van Buitenzorg. — W. A. Berghuis van Wortman van de Reede. — Vischer, echtg. en 1 kind. Hamilton of sildertonbie van Tjilatjap.

HOTEL DES INDES. Weekens, Samarang, — Pradier, Tromp, Bervoets, Larmaff, Vier Fransche officieren, van de Reede. — Honing, van het Hospitaal. — Maxek, Bradfield, van Bombay.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Gerrids, van Samarang.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van 30 November worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

door den Secretaris te Soerabaja, van wijlen Leendert Dirk Korving, Mac Millan, Marton & Cie., Jan Muilwijk, Jan Maximiliaan van Aken en den Chineeschen handelaar Kwee Moh;

door den Secretaris te Batavia, van wijlen den chinees Tjioe Salong, en Carel Stephan Veit;

door den gemagtigde te Batavia, van wijlen W. de Vos;

door de Commissarissen te Soerabaja, van wijlen K. A. du Rij Spiering;

door den mede-executeur te Soerabaja, van wijlen den chinees Kwee Kingtek;

door de Agenten der Samarangsche Wees- en Boedelkamer te Ambarawa, van wijlen Joseph George Surianie;

door de Testamentaire Executeuren te Grissee, van wijlen Tan Hwaij Jen;

door de Agenten der Soerabaijasche Wees- en Boedelkamer te Grissee, van wijlen Lim Sam Kang.

Gouvernements-besluiten, Benoemingen, enz.

Bij Koninklijk besluit van den 4den October 1861, no. 47, is benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, mr. *T. H. ter Kinderen* raadsheer in het hooggeregtshof van Nederlandsch-Indie.

Civiel Departement;

ontslagen:

eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de tweede kommies bij de weeskamer te Batavia *G. F. H. Wets* n;

verleend:

een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten bode bij de weeskamer te Batavia *J. A. C. Helder*;

ontheven:

uit zijne betrekking van controleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur ter Sumatra's Westkust, de ambtenaar *J. Blacquiat*;

benoemd:

tot adsistent-resident van Pamalang (residentie Tagal), de kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures *W. K. F. Valck Palm*;

tot adsistent-resident van Koedoes (residentie Japara), de kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures *W. G. Meijer*;

tot kontroleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur ter Sumatra's Westkust, de ambtenaar op non-activiteit *J. E. van den Ver*, laatstelijk kontroleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in de adsistent-residentie Benkoelen;

bij de Directie der Producten en Civiele Magazijnen,

tot hoofd-kommies, de eerste kommies bij die directie *F. W. H. van Straaten*,

tot eerste kommiezen, de secretaris, tevens boekhouder bij de wees- en boedelkamer te Makassar *N. Altheer* en de tweede kommies bij die directie *J. C. J. Voigt*

tot tweede kommiezen, de derde kommies bij die directie *I. W. J. Olivier* en de ambtenaar ter beschikking van den resident van Palembang *D. C. H. Voogt*,

tot derden kommies, de klerk op het residentie-bureau te Pontianak (Wester-Afdeeling van Borneo) *J. van Thiel.*

Schutterijen, enz.;

bij de Schutterij te Samarang,

ontslagen:

op zijn verzoek, eervol, de majoor kommandant *C. Deselles*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten;

benoemd:

tot luitenant kolonel kommandant, de gepensioneerde majoor der infanterie van het Oost-Indische leger *N. Kloesmeijer.*

Militair Departement;

vergund:

het dragen der uniform van luitenant kolonel van het leger bij den generalen staf, aan pangerang ario *Soerjo Nata Ningrat*, luitenant kolonel honorair;

hersteld:

in activiteit, de eerste luitenants der infanterie *H. F. Sterk* en *A. Bardok*;

benoemd:

tot directeur van de militaire school te Meester-Cornelis, de majoor *J. H. Moorrees*, van het garnizoens bataillon van Palembang;

bij het Wapen der Infanterie,

bevorderd:

tot majoors, de kapiteins *L. F. Doeleben*, thans met verlof in Nederland, en bij het garnizoens-bataillon van Palembang (Tebing-Tinggi), de kapitein *C. L. Schröder*, van het 6de bataillon,

bij de Militaire Geneeskundige Dienst,

tot officier van gezondheid der tweede klasse bij de expeditionaire geneeskundige dienst in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, de officier van gezondheid der derde klasse *E. Benjamins*, thans ter beschikking te Batavia,

tot officier van gezondheid der tweede klasse bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der derde klasse *C. W. F. Foreman*, thans ter beschikking te Batavia;

overgeplaatst:

bij het garnizoen te Willem I, de officier van gezondheid der tweede klasse *E. H. H. Muhlert*, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Menado,

bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Menado, de officier van gezondheid der tweede klasse *G. J. Fidel*, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Banda,

bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Banda, de officier van gezondheid der tweede klasse *A. H. Kunze*, thans bij het groot militair hospitaal te Weltevreden,

bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der tweede klasse *A. G. Freijberg*, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Patjitan,

bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Patjitan, de officier van gezondheid der tweede klasse *W. L. Fermé van der Heul*, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Wonosobo,

bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Wonosobo, de officier van gezondheid der tweede klasse *A. Rosman*, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Kediri,

bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Kediri, de officier van gezondheid der tweede klasse *G. A. Raland*, thans bij het groot militair hospitaal te Soerabaija,

bij de expeditionaire geneeskundige dienst in de Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo, de officier van gezondheid der tweede klasse *P. S. A. van Dorp*, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Bandjermasin en de apotheker der tweede klasse *F. Hekmeijer*, van het garnizoens-hospitaal te Muntok;

geplaatst:

bij het garnizoens-hospitaal te Muntok, de apotheker der derde klasse *J. van Gorkum*, thans ter beschikking te Batavia.

Marine Departement;

ontslagen:

op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein-luitenant-ter-zee van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indie *P. F. Uhlenbeck*, belast met de betrekking van inspecteur over de bebakening, de kustverlichting, en het loodswezen aldaar;

belast:

met de waarneming der betrekking van inspecteur over de bebakening, de kustverlichting en het loodswezen in Nederlandsch-Indie, de luitenant-ter-zee eerste klasse *W. F. van Erp Taalman Kip*, adjudant van den schout-bij-nacht, kommandant van Z. M. zeemagt in Oost Indie en inspecteur der marine;

benoemd:

tot tweeden machinist bij de dienst der gouvernements marine, *J. de Mol*, gewezen vuurstoker der eerste klasse bij de Nederlandsche marine,

tot drukker, tevens teekenaar bij het hydrographisch bureau, toegevoegd aan de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, de gepasporteerde adjudant onderofficier der sappeurs voor memorie *J. J. P. La Ruelle*, thans met de waarneming van die betrekking belast.

Partijdigheid.

De Nieuwsbode doet zich voor als een ijverig voorstander van bezadigdheid, onpartijdigheid en billijkheid, en zij verwijt ons, dat wij met name in de Mail-editie van ons blad, ons door partijdigheid later vervoeren tot eenzijdige mededeeling van feiten, verzwijging van hetgeen niet met onze inzigten strookt en onverdiende beschuldigingen.

Zij zal die bewering bewijzen met een paar voorbeelden.

Naar aanleiding van gedurige klagten over de policie te Batavia en in de Vorstenlanden schreven wij in ons algemeen overzigt: (Mail-editie 14 Nov. jl.)

„*Op de groote kustplaatsen hebben in den regel onbeschaafde schouten, daarentegen in de Vorstenlanden inlandsche beambten feitelijk eene almagt, die onschuldigen of ligt-schuldigen de slagtoffers maakt van hunne baatzuchtige willekeur en daarentegen misdadigers ontkomen laat aan hunne zorgelooze onhandigheid.*"

Naar aanleiding van dezen volzin vraagt *de Nieuwsbode*: „*wie heeft in den laatsten tijd te Soerabaja ooit hooren klagen over eene slechte policie en over onbeschofte policie beambten?* en roemt uitbundig den ijver van den schout O., en verwijt ons *volslagene onkunde met den feitelijken toestand van de policie van Samarang en Soerabaja, de eenige groote kustplaatsen op Java, waar even als op Batavia dit vak van openbare dienst aan Europesche onder-beambten is toebetrouwd.*"

Hier vergist zich *de Nieuwsbode*, want ook Pasoeroean heeft een Europeschen Schout, maar zij *vergist* zich niet alleen, zij maakt zich ook schuldig aan *woordverdraaijing*, want wij spraken niet van „*onbeschofte*" maar van „*onbeschaafde*" schouten, en zij misbruikt onze bedoeling door te beweren, dat wij „*ijverige en welwillende beambten beleedigende uitdrukkingen toewerpen.*" Of wie regtigt haar onze woorden op dezen of genen schout in het bijzonder toe te passen? Als wij zeggen dat de toestand *in den regel* zoo ongunstig is, erkennen wij juist de aanwezigheid van uitzonderingen, even als *de Nieuwsbode* door te vragen „wie heeft *in den laatsten tijd* te Soerabaja ooit hooren klagen over eene slechte policie?" stilzwijgend ons toegeeft, dat het in *andere* tijden anders was. Dat overigens een schout ijverig is en gewillig tegenover Europeanen is nog volstrekt geen bewijs van zijne regtvaardigheid, eerlijkheid en takt om den inlander zacht maar ernstig tevens te behandelen. Het is zelfs zeer verklaarbaar dat ijver somsten dekmantel dient van verborgen willekeur, en spoedig wassende rijkdommen, ondanks eene kleine bezoldiging, zijn vaak eene betere *bevestiging* dan ijver eene *wederlegging* is onzer stelling.

Om op de policie van Soerabaja en op *de Nieuwsbode* terug te komen, zeker de Soerabajasche bladen „zijn iederen dag gevuld met vermeldingen van opgespoorde misdrijven" en de letter O prijkt in die berigten met onvergelijkbaren glans. De bron van dat nieuws is trouwens zeer duidelijk. Wij duiden het dan ook die bladen niet ten kwade, dat zij, als meer ernstige overwegingen hen daarvan niet doen terugschrikken, het policie-nieuws koopen met een handvol lof en eervolle vermelding, maar als zulk een aanwinst moet verzekerd worden door opgeblazen ophemeling van den een, maar ook van verdachtmaking en woordverdraaijing ten opzigte van anderen, dan wordt het streven van het eigenbelang verachtelijk. Misschien bespeurt nu *de Nieuwsbode* of anders de lezer, dat onze onkunde van den feitelijken toestand te Soerabaja niet zoo volslagen is als zij vreesde.

Het lust ons niet even breedvoerig uit te weiden over het tweede voorbeeld, door *de Nieuwsbode* bijgebragt, van onze partijdigheid in hetzelfde Mail-overzigt.

Als zij aan onze mededeeling van „*den tegenstand, door menig fabriekant van Soerabaja geboden, aan de verlichte pogingen van den resident,*" om den dwangarbeid in de suikerfabrieken aldaar geleidelijk op te heffen, de beteekenis geeft van „*wederstand tegen het plaatselijk bestuur,*" en vreest dat de Hollandsche lezer daaruit met haar zal lezen „*dat er wederstand, verzet (waarom niet oproer, rebellie?) onder de suikerfabriekanten is uitgebarsten,*" dan wordt de interpretatie te in-het-oogloopend dwaas van moedwil, dan dat wij zulks met vele woorden behoeven aan te wijzen. Elke uiting van verschil in meening is, naar onze en ieders opvatting *tegenstand* aan eene andere denkwijze geboden, en kan en zal bij de bedoelde suikerfabriekanten evenzeer met *bescheidenheid* zijn gepaard gegaan, als wij die tegenover onze *tegenstanders* wenschen in acht te nemen. *De Nieuwsbode* toont zich geen bezadigd, waardig en bescheiden tegenstander. De woordverdraaijing en verdachtmaking, waaraan zij zich schuldig maakt, en waardoor zij meent de bovendrijvende partijen tegen het Handelsblad en voor zichzelve in te nemen, zal op den duur haar zelve het meest schaden.

Hare partijdigheid komt klaarblijkelijk voort uit *zelfzucht*, want zij tracht er anderen door te *believen*. *Onze* partijdigheid, gesteld dat zij bestond, zou in allen gevalle slechts *belangeloos* zijn, want de berigten, waaruit men haar afleidt, moeten aan eene sterke partij *mishagen*.

Daarom zullen wij echter ons niet laten afschrikken van de uiting onzer gevoelens, daar wij meenen te strijden voor het algemeen belang.

De lezers van ons blad, die weten dat wij, misschien meer dan anderen, onverholen het gewigt erkennen van vele bedenkingen onzer tegenpartij, ons beijveren stukken van verschillende rigting in zijne kolommen op te nemen, en zoo veel mogelijk trachten hartstogtelijkheid in ons schrijven te vermijden, mogen beslissen of *ons* dan wel *de Nieuwsbode* het verwijt toekomt van partijdigheid en verdachtmaking.

Eéne opmerking echter moeten wij ten onzen nutte beamen. Tot hiertoe nam de Mail-editie van het *Handelsblad* nog slechts zelden beschouwingen van *andere bladen* over, gelijk de Mail-uitgaven van Nederlandsche bladen.

Ieder die de kosten overweegt, aan zulke overname verbonden, en daarbij in aanmerking neemt dat het debiet onzer Mail-uitgave uit den aard der zaak nog altijd gering is, zal de bezwaren billijken die tot nog toe den bedoelden nadruk in den weg stonden. Het zal ons streven zijn deze leemte allengs aan te vullen.

G.

Batavia.

In den namiddag van den 1sten dezer zijn eindelijk de mailpassagiers van Pinang alhier per *Gedeh* aangekomen, onder wie ook de kommadant van Z. M. zeemagt in O. I. *J. Maij*. Z. E. is daarop den volgende morgen onder de gebruikelijke plegtigheden aan wal gestapt.

De voor China bestemde mailpaketten en reizigers zijn door de goedheid van den Franschen Admiraal met het stoomschip *Granada*, nadat Z. E. te Saigon was aan wal gezet op kosten van zijn gouvernement naar Hongkong overgebragt.

Wij vernemen dat aan den Resident van Batavia, de heer *J. C. de Kock van Leeuwen*, een tweejarig verlof naar Nederland is verleend, onder bepaling dat ZEd. in functie zal blijven tot aan de overname zijner betrekking door zijnen opvolger. Intusschen zullen de stukken geteekend worden door den Adsistent Resident van Policie.

De anders zoo veilige buurten, *Patjenongan*, *Batoe Toelies* en *Kebon Klappa* mogten dezer dagen aan de algemeene onveiligheid niet ontsnappen, althans verscheidene *diefstallen* en *inbraken* hebben aldaar kort op elkander plaats gehad. Voor de brutaalste worden gehouden die welke in den vroegen avond van 28 Nov. jl. zijn gepleegd: 1°. bij den heer *B. H.* wien men zelfs geen enkel drinkglas overliet en 2°. later de inbraak bij mevrouw de weduwe *E.*, waardoor eene gansche familie in de grootste ontsteltenis gebragt werd. Op het noodgeschrei der dames sprongen echter de naaste buren, de heeren *d. H.*, *B.* en *v. G.*, moedig ter hulpe toe, met dat gevolg dat één van de vijf dieven door die heeren is kunnen gevat worden. Aan de eigenlijke bevolking van *Kampong Kebon Sirie* gelukte het den volgenden nacht almede twee inlanders die aan het inbreken waren, te vatten en aan de digtbijzijnde wacht over te leveren. Eindelijk deelen wij mede dat eenige familien naar *Meester-Cornelis* zijn verhuisd, omdat zij zich dáár veiliger achten.

Wij maken onze lezers opmerkzaam op de voorstelling van *Risley's* gezelschap heden avond in het komediegebouw.

Morgen avond zal in het *Parapattan-Weezen gesticht* een *kinderfeest* worden gegeven ter eere van den *St. Nikolaasdag*. Het feest belooft, blijkens de verspreide programma's, luisterrijk te zullen zijn.

Wij kunnen den genoodigden niet genoeg aanbevelen om vroegtijdig er bij te zijn, daar zij alsdan de verdedigings- en ligchaamsoefeningen, welke vertoond zullen worden, in haren geheelen omvang zullen kunnen beschouwen.

Wij twijfelen niet of zij zullen dan ten hoogste voldaan en tevreden wezen, terwijl de regtmatige hulde niet zal achterblijven aan hen die op de geestelijke en ligchamelijke vorming dier Weezen invloed uitoefenen. Mogt bij het verlaten van het feest een ieder, naar zijn vermogen, iets tot instandhouding der inrigting zelve bijdragen!

Een zonderling bijgeloof verontrust dezer dagen de inlandsche bevolking alhier op bedenkelijke wijze en van verschillende zijden heeft men ons verzocht daarop de aandacht te vestigen. Tot den aanbouw van grootsche werken behoort naar eene algemeen verspreide meening een aantal menschenoogen of ook menschenhoofden te worden geofferd. Ter verkrijging daarvan waren de verzamelaars dier offerande, *tjoeliek tjoeliek* genaamd, des nachts rond in de kampongs, rooven kinderen of volwassenen en steken hun de oogen uit of slaan hun het hoofd af. Zulke *tjoeliek tjoeliek* zouden dezer dagen weder druk aan het werk zijn. De een meent dat de aanleg van een brug, de ander de oprigting der gasfabriek en een derde de opbouw eener woning van zekeren ondernemer op Buitenzorg weder de offerande vereischt, die volgens dezen uit drie gantangs (kleine tonnen) met menschenoogen, volgens genen uit drie honderd menschenhoofden moet bestaan.

De eigenaar van het werk is natuurlijk degene die den last geeft en naar het meest verspreide vertelsel zou thans het gouvernement zelf het offer vorderen voor de in aanbouw zijnde bruggen. Deze gevaarlijke, voor het bestuur in de volksschatting zoo onteerende, verdichtselen, verspreiden thans hier algemeen zulk een schrik onder de bevolking, dat ieder des nachts een veilige schuilplaats zoekt, moeders hare kinderen angstig bewaken en elks mond vol is van angstige verhalen. Wij durven niet zeker zeggen of godsdienstdweepers met min of meer gevaarlijke bedoelingen tot die praatjes hebben aanleiding gegeven, ook niet of er werkelijk boosdoeners gevonden worden, die zich aan de bedoelde wreedheden schuldig maken, (de policie moet eenige verdachten gevat maar na onderzoek weder op vrije voeten gesteld hebben) maar waar is, dat dieven van den heerschenden angst gebruik maken, om door het geroep van *tjoeliek tjoeliek* bewoners uit de huizen te jagen en dan te stelen. Sommigen veronderstellen dat de zaak van kwaadwilligen uitgaat, die tegen de gasverlichting gezind zijn, hetzij uit vrees voor die geheimzinnige nieuwigheid, hetzij uit besef dat daardoor de gelegenheid tot nachtelijke diefstallen zal verminderen. Mogt de policie aan hare even gewigtige als moeijelijke taak kunnen beantwoorden, om het gevaarlijk bijgeloof beleidvol te keer te gaan en het vertrouwen in het bestuur onder de bevolking te bevestigen!

Aangaande bovenstaand bijgeloof schrijft men ons nog het volgende:

„Eergisteren nacht hebben de *tjoeliek tjoeliek*, ten getale van *vier*, de kampong *Embrat* (over de race-loods) verontrust. De gansche bevolking dier kampong was dadelijk op de been, doch den misdadigers, begunstigd door eenen van zware en aanhoudende regens vergezelden donkeren nacht, gelukte het te ontkomen; aan verwenschingen, nu ook al jegens de jaren en maanden lang onvoltooid liggende *Willems-* en *Noordwijksbruggen*, ontbrak het bij die gelegenheid niet. Men mag dus ook nu weder teregt uitroepen: „*Waarom betalen wij toch een Waterstaat!*"

Aan de bevolking is onder bedreiging van rottingslagen verboden het woord *tjoeliek tjoeliek* te schreeuwen en de voorvallen daaromtrent aan Europeanen mede te deelen.

Zoolang er *berigtgevers* en *persen* bestaan, wat beduidt dan een verbod van dien aard?"

De Botanische tuin te Buitenzorg, een der belangrijkste op de aarde, was sedert vele jaren geopend voor het publiek dat van Batavia of elders kwam om eenige dagen te Buitenzorg door te brengen.

De vorige Gouverneur Generaal had goed gevonden dien tuin voor het publiek te doen sluiten; alleen op aanvraag kon men daarin worden toegelaten en dan vond men nog overal bordjes, waarop men het verbod las, dit of dat gedeelte van den tuin, kostbare bloemen of planten bevattende, te bezigtigen.

Men heeft nooit de aanleiding tot dat verbod geweten. Was het, dat de Gouverneur Generaal verlangde, niet met het plebs in aanraking te komen en zich, ook wandelend met de gewigtige belangen, aan zijne hooge betrekking verbonden, bezig te houden, die, gelijk algemeen bekend is, dag en nacht het *uitsluitend* onderwerp zijner gedachten uitmaakten? Of vreesde hij dat het wandelende publiek den tuin van kostbare bloemen of planten zou berooven?

Niemand heeft het geweten en de pers heeft zich ook nooit eene aanmerking veroorloofd, want .... de Gouverneur Generaal was volkomen in zijn regt; de botanische tuin te Buitenzorg is de particuliere tuin van den Gouverneur Generaal.

De tegenwoordige Gouverneur Generaal schijnt evenmin de aanraking met het publiek als spoliëring van den tuin te vreezen, en heeft den Botanischen tuin te Buitenzorg *in zijn geheel* weder voor het publiek geopend.

Wij houden ons verzekerd dat Zijne Excellentie van deze liberaliteit veel voldoening hebben en dat het wandelende publiek er zijne eer mede gemoeid zal achten; dat geene bloem geplukt, veel minder eene schendige hand wordt geslagen aan de kostbare planten, die den tuin te Buitenzorg zoo beroemd maken.

De zaak is op zich zelf niet van algemeen belang, maar zij levert toch eene aardige vergelijking op. Indien tijdens de vorige regering monopolisering en monopolie aan de orde van den dag waren, men mag uit het bovenstaande besluiten dat thans, waar de zucht tot monopolisering heeft opgehouden, ook het monopolie spoedig zijne laatste dagen zal gezien hebben.

Aangaande de werking der Nederlandsch-Indische Levensverzekering- en Lijfrente-Maatschappij, is mede te deelen dat op Ult°. November 1861 bedroeg:

Totaal bedrag	Levensverzekeringen	*f*	1,600,075.–
„ „	Ontvangen Contributien en Stortingen	-	311,288.[illegible]
„ „	Jaarlijksche Contributien en Stortingen	-	124,067.[illegible]

Spaarbank.

Gedurende de maand November is in de Spaarbank ingebragt geworden ... *f* 12,808,[illegible]
en daaruit teruggenomen ... „ 10,197,[illegible]

Op Ult°. November beliepen de Inlagen van 1334 inleggers ... *f* 1,032,619,[illegible]
en zijn tot dien datum teruggenomen .. „ 566,084,[illegible]

Zoodat ingelegd blijft ...... *f* 466,534,[illegible]

BIJVOEGSEL BATAVIAASCH HANDELSBLAD

Woensdag 4 December 1861. No. 97.

Aangekomen en Vertrokken Personen.

Van Soerabaya en Samarang per *Palembang*, de heeren Thomas, Veenhuijzen, echtgenoot en 6 kinderen, Hamilton tot Silverton Hill, Visser, echtgenoot en kind, Gerards, Selleger en echtgenoot, de Nijs van Groll, mevr. Boggaardt, mejufvr. Dieben.

Naar Muntok, Riouw en Singapore per *Ambon*, de heeren van Gorkum, Musseroij, van Winning, Jassen, Watson, Jut, Wulloch, Maguire, Fabrij, Vilette, mevr. Orth en zuster.

Bantam. Op den 16den en 24sten November zijn in deze residentie, voornamelijk in de afdeeling Lebak, eenige ligte schokken van aardbeving gevoeld, gaande van het West-Noord-Westen naar het Zuid Oosten, welke 3 à 4 seconden hebben aangehouden, zonder echter eenige schade te hebben aangebragt.

Het weder was destoen betrokken en regenachtig.

Buitenzorg. In den morgen van den 22sten November jl. omstreeks 5 ure, is alhier weder een vrij sterke aardschudding gevoeld, welke echter van te korten duur was om, daardoor uit den slaap gewekt, er de rigting van te bepalen.

Lampongsche Distrikten. (October). In de verschillende afdeelingen werden de sawavelden bewerkt en de meeste ladangs beplant.

In de laatste dagen van October was het weder regenachtig.

Met uitzondering van de afdeelingen Semangka, de IV Margas en Toelang Bawang, waar gevallen van buikziekte en koorts, alhoewel niet van kwaadaardigen aard, werden waargenomen, was de gezondheidstoestand over het algemeen vrij goed te noemen.

De bevolking van de afdeelingen Sepoeti, Sekampong, Boemiagoeng en Toelang Bawang, aan de haar door den sedert afgetreden resident gedane aanbeveling tot de aanplant van klappers gevolg willende geven, heeft den betrokkenen gezagvoerenden ambtenaren verzocht voor hare rekening bibit klappa ter hoofdplaats Telok Betong te doen inkoopen, ten einde in die afdeelingen te worden uitgeplant.

Door den gepensioneerden regent van Telok Betong zijn bereids naar de kwala Sepoetie voor de afdeelingen Sepoeti en Sekampong 10,000 stuks gezonden en binnen kort zullen 30,000 stuks naar Toelang Bawang en Boemiagoeng worden overgevoerd.

Van de aan zee gelegene plaatsen dezer residentie kwamen ter hoofdplaats aan 9 en vertrokken derwaarts 19 praauwen.

Van Java en elders kwamen aldaar aan 38 en vertrokken 29 vaartuigen.

Gedurende de maand October jl. werden in- en uitgevoerd:

Invoer:

f 5,200 aan zilver, 858 pikols rijst en 4 paarden.

Uitvoer:

f 39,540 aan zilver, 504 pikol gomelastiek, 521 pikol damar, 172 pikol koffij, 277 pikol peper, 127 pikol kapas, 1 pikol vogelnestjes, 649 bossen bindrotting, 7,500 stuks klappers, 12 katis olifants-tanden en 14 katis rhinoceroshoornen.

De marktprijzen van de volgende artikelen waren in Oct. jl.:

rijst.........	van *f*	6	tot *f*	8 de pikol,
gomelastiek...	" "	60	" "	62 idem,
damar.......	" "	10	" "	13 idem,
peper.......	" "	13	" "	15 idem,
koffij.......	" "	24	" "	26—30 idem,
kapas........	" "	14	" "	15 idem,
kapok........	" "	7	" "	8 idem.

De meeste Boeginesche handelaren, die in de Lampongs eenige jaren hadden doorgebragt, hebben dit gewest in den loop van October jl. verlaten, ten einde via Singapore naar hun geboorteland terug te keeren.

Onder die lieden bevonden zich de Boeginezen Wa Mohamad en zijn neef Wa Poleh; zij kwamen nu zes jaren geleden met eene praauw te Telok Betong aan en begonnen met een kapitaal van *f* 2,000 handel te drijven.

Door verkoop van lijnwaden en andere artikelen van Westerschen en Oosterschen oorsprong en opkoop van bosch- en andere producten, zagen zij zich telken jare door de fortuin zoodanig begunstigd, dat zij in een' betrekkelijk korten tijd het vermogen hadden om verscheidene vaartuigen te koopen en die bijna onophoudelijk te beladen en naar Java en Singapore, ter overbrenging van natuurlijke voortbrengselen van de Lampongs, te zenden. Ongerekend de jaarlijks door hen naar hun geboorteland aan hunne familiebetrekkingen gezondene gelden, bedragende in 1860 eene som van *f* 15,000, bezaten de beide opgenoemde handelaren bij hun vertrek een schoener, ter waarde van *f* 3,500, een Maleisch vaartuig van 12 koijangs, ter waarde van *f* 2,500, een idem van 18 koijangs, ter waarde van *f* 3,500, benevens verscheidene andere praauwen van minder dan 4 koijangs laadruimte.

De door hen aan boord van de schoener *Joesoer* naar Singapore medegenomene lading bestond uit 250 pikols gomelastiek, ingekocht tegen den prijs van *f* 62. *f* 15,500.

120 pikol damar ingekocht tegen *f* 12.....	"	1,440.
20 pikol koffij, tegen *f* 24..........	"	480.
30 pikol peper, tegen *f* 14..........	"	420.
1 pikol vogelnestjes..........	"	1,200.
en contanten..........	"	30,000.

en de door hen aan boord van twee praauwen lantjah afgescheepte lading, mede voor Singapore bestemd, bestond uit:

10 pikol gomelastiek..........	"	620.
80 id. damar..........	"	960.
10 id. koffij..........	"	240.
en nog 70 pikols damar..........	"	840.
Totaal.		*f* 51,700.

Door het repatrieren van die handelaren stond de handel echter niet stil, want vóór en na hun vertrek kwam hier een aanzienlijker getal Boeginezen aan, met voornemen om in dit gewest handel te drijven.

Gedurende de afgeloopene maand werden afgemaakt 12 tijgers en 52 rhinocerossen, waarvoor *f* 888 aan premien zijn uitbetaald.

(Jav. Court.)

Soerabaija, 26 Nov. Op Zaturdag avond den 16den dezer heeft op Probolinggo een vreeselijk harde wind, gepaard met plasregens, donder en bliksem gewoed.

Het pakhuis van de fabriek Wonolangan is ten gevolge hiervan omver gevallen, vier honderd potten stroop suiker zijn door dit ongeval gestort en verloren geraakt, doch menschen levens had men niet te betreuren.

— Gisteren avond heeft zich te Gemblongan (Simpang) een alhier vreemd natuurverschijnsel voorgedaan.

Het heeft daar ter plaatse tijdens het hevige onweder van gisteren gehageld. De hagels waren zelfs van eene enorme grootte.

(Soer. Court.)

Nederland.

Amsterdam, 29 Sept. Omtrent het bewijs van hulde, door den heer Dr. van Hoevell, jl. Maandag, bij gelegenheid van het vieren zijner zilveren bruiloft, ontvangen, leest men heden in het *'s Gravenhaagsche Weekblad* het volgende:

„Zoo als de waard is, vertrouwt hij zijne gasten, is een oud vaderlandsch spreekwoord. Mannen, met eene venale ziel, voor wien geld alles is, en die voor geld *alles* zouden doen, kunnen niet begrijpen, dat eenig hooger beginsel bestaat. Zij zijn diep te beklagen; want men moet het vertrouwen op alle eerlijkheid, op al wat naar eene betere drijfveêr zweemt, verloren hebben, om zoo diep te zinken.

„Maandag jl. vierde de heer van Hoevell, lid der Tweede Kamer, een huiselijk feest, namelijk de zilveren bruiloft. Eene commissie van voormalige ingezetenen uit Nederlandsch Indie begaf zich te zijnen huize, om, namens een groot aantal personen, in onze overzeesche bezittingen gevestigd, den heer van Hoevell op dien dag een bewijs van hulde te brengen. Zij gaven te kennen, dat vele honderden in Indie deelnamen aan zijne vreugde, omdat zij in hem den man zagen, die onvermoeid sedert jaar en dag, ondanks vergruizing en miskenning, één doel voor oogen heeft gehouden en in vele opzigten dat doel bereikt heeft, nl. het welzijn van Indie. Zij verklaarden, dat Indie in hem den hervormer van zoo vele misbruiken, den edelen strijder voor vooruitgang en verlichting zag, wiens streven zij op prijs stelden, en dat zij hem de krachten toewenschten, nog veel in het belang van onze kolonien te kunnen doen.

„De mannen van de *Nieuwsbode* hebben het berigt van een en ander met diep leedwezen vernomen. Men moest iets verzinnen, om dat feit op eene andere wijze voor te stellen. Hoe dit geschiedde, is der *Nieuwsbode* waard, maar tevens karakteristiek.

„De *Nb.* verhaalt, en de *Oude Amst. Ct.* schaamt zich niet over te nemen, dat de commissie den heer van Hoevell, als bewijs van hulde (!), een wissel groot *f* 4000 aanbood, er bijvoegende, hetgeen dien heer zeker niet onaangenaam geweest moet zijn (!), dat nog meer geld uit Indie in aantogt was.

„Wij zijn gemagtigd het volgende te releveren.

„De *Nb.* zegt: onder de leden van de commissie bevond zich ook de heer T. Schill. Die heer is sedert twee maanden in Duitschland en bevindt zich daar nog.

„2°. De historie van een wissel, en al wat daarmede in verband staat, is gelogen en uit de lucht gegrepen.

„Het walgt ons verder over de *Nb.* en hare schrijvers te spreken. Onze tegenpartij ga intusschen zoo voort; zij zal ons de dienst bewijzen, meer en meer alle regtschapen mannen van zich afkeerig te maken!"

Amsterdam, 7 Oct. Ten einde de studerenden in de letterkunde en de wis- en de natuurkundige wetenschappen aan te moedigen, wenscht de regering tien beurzen à *f* 400 van 's rijkswege beschikbaar te stellen.

— Dezer dagen stonden voor de Arrond.-Regtbank van Groningen teregt vijf personen, houders en houderessen van openbare huizen van ontucht, beschuldigd van het opnemen van meisjes beneden de 21 jaren, en is door het Openbaar Ministerie cellulaire gevangenis-straf van *drie* maanden tegen hen geëischt.

's Gravenhage, 7 Oct. Alhier is eene vrouw, oud 21 jaren, bevallen van haar zesde kind; de moeder en het half dozijn kleintjes zijn allen in leven en bijzonder welvarende.

— Bij den landbouwer J. Abbing, te Rolde, zijn knolrapen gegroeid, die zoo dik zijn, dat zij in een bijenkorf sluiten. Een had de zwaarte van 14 halve Ned. pd.

België.

Brussel, 4 Oct. In tegenwoordigheid van den minister van oorlog, generaal Chazal, en den directeur der artillerie, kolonel Donny, zijn gisteren op de Schelde bij het fort Liefkenshoek proefnemingen gedaan met eene onderzeesche machine, bestemd om groote vaartuigen in de lucht te doen springen. Deze proefnemingen zijn bijzonder welgeslaagd. Men had te dien einde bedoelde machine aangebragt onder zes houtvlotten, zwaar beladen met kijen en zand.

Engeland.

Londen, 26 Sept. De krijgsgevangenen te Richmond, in Virginie, trachten zich, volgens den *New-York Express*, het leven zoo aangenaam mogelijk te maken; zij hebben onder elkander eene „gevangenen-vereeniging" gevormd, die zekeren heer Ely tot haren president, een heer Huson tot haren secretaris, wijders comités voor proviand-, politie-, saniteits- en rookaangelegenheden benoemd heeft. Elken avond heeft er eene algemeene vergadering plaats, waarin de voorzitter van elk comité rapport over de verrigtingen van zijn comité uitbrengt, hetgeen natuurlijk zeer dikwijls stof tot lagchen geeft. Zang, en bij gelegenheid een danspartijtje, maken het slot der zitting uit. Bij die vergaderingen wordt de waardigheid geen oogenblik uit het oog verloren. Even als in het parlement, tituleren die heeren elkander: „de geachte vertegenwoordiger uit New-York, uit Connecticut" enz. enz. Wie tegen deze titulatuur zondigt, betaalt eene geldboete, en de voorzitter waakt met gestrengheid voor de handhaving van dezen parlementairen vorm. „De keuken-werkzaamheden" — dus schrijft een der gevangenen — „worden bij beurten, zonder onderscheid van stand of rang, door ons verrigt, en het is koddig te zien, hoe handig een kolonel en een lid van het congres de vaten kunnen wasschen. Waar de arbeid gelijk verdeeld is, heeft niemand reden om te klagen".

Londen, 28 Sept. De *Times* schijnt er niet aan te twijfelen, dat vroeg of laat een Japansche oorlog op groote schaal zal plaats hebben; voor den oogenblik betoogt het blad slechts de noodzakelijkheid van eene oorlogzuchtige demonstratie en betreurt het dat de stand van zaken in China de Britsche oorlogschepen aldaar ligtelijk kan terughouden en hen zoodoende beletten, te regter tijde in Japan te handelen. De *Globe* is van meening, dat men wel eene verzoenende, maar tevens eene vaste staatkunde in Japan moet volgen. De Japansche natie moet met zekeren tact behandeld worden, die de vertegenwoordigers der Europesche beschaving in het verre Oosten somtijds missen, zoo als blijkt uit de omstandigheid, dat de heer Alcock zelf, Britsch vertegenwoordiger in Japan, eenige jaren geleden aanleiding vond over de onvoorzigtigheid van Britsche kooplieden te klagen.

— Het volgende ijzingwekkende tooneel wordt door de bladen medegedeeld: Eene arme vrouw in Eagle-street, Holborn, was op het punt van te bevallen, en liet eene vroedvrouw uit het gasthuis ontbieden. Deze kwam, en kort daarna bragt de arme vrouw een jongen ter wereld, doch overleed eenige uren na hare bevalling. Den volgenden dag werden twee harer kinderen door het roodvonk aangetast en gaven nog denzelfden avond den geest, terwijl kort daarna ook de jonggeborene overleed, zoodat thans vier lijken in eene en dezelfde kamer liggen. De oudste dochter is thans mede gevaarlijk ziek en er bestaat slechts weinig hoop op haar herstel.

— Te Scheerness werden dezer dagen proeven genomen met het door kapitein Bolton uitgevonden waterstof-zuur-(oxyhijdrogeen) kalklicht, welke proeven volkomen zijn geslaagd. Van genoemd licht werd namelijk des avonds ten 9 ure gebruik gemaakt om op een afstand van 6 mijlen signalen te wisselen. De toestel en de methode moeten veel weg hebben van het gewone telegraaphstelsel.

— Te Kendal is eene groote nieuwe brug over de Ouse, die hare voltooijing nabij was, ingestort op den oogenblik, dat zich 52 werklieden daarop bevonden, waarvan er drie gedood en eenige anderen min of meer ernstig gewond werden. Drie personen, die nog vermist worden, hebben waarschijnlijk hun graf in de golven gevonden.

— Het mailstoomschip *Tasmanian* is met de mails van West-Indie en van de havens der Zuidzee te Southampton aangekomen, met berigten loopende tot 14 Sept van St. Thomas.

Uit Callao verneemt men, dat generaal Pezet tot vice-president van Peru is gekozen. De generaals Echenique, Rivas en Elespara waren gearresteerd wegens eene beschuldiging van deelgenomen te hebben aan eene zamenzwering tegen het gouvernement; niettegenstaande hunne vrijspraak hield generaal Castilla hen echter in verzekerde bewaring.

Uit Bogota (Nieuw Grenada) wordt gemeld, dat de Jezuïten uit het land gebannen waren. Generaal Guttierez was met 2600 man van genoemde stad naar Santander vertrokken. De uitvoerende magt had de stad Bogota tot een bonds-district verklaard, dat in het vervolg door speciale wetten geregeerd en derhalve opgehouden zal de hoofdstad van den staat te zijn, waartoe waarschijnlijk de stad Fuezas gekozen zoude worden. Bij een ander decreet werden alle onder de Grenadasche confederatie bestaande consulaire en diplomatieke agenten in vreemde landen van hunne functien ontheven. Dr. Manuel Murillo Toso is benoemd tot gerant van de Vereenigde Staten van Nieuw-Grenada in Frankrijk, Holland en Italie.

Frankrijk.

Parijs, 27 Sept. De *Temps* bevat de volgende particuliere correspondentie uit Rome:

„Heden ochtend heeft men den moordenaar van den pauselijken gendarme ter dood gebragt. Hij heeft niet willen biechten. Daar men zijn biecht wilde hebben, werd de strafpleging een half uur uitgesteld; gedurende dezen tijd heeft hij niet opgehouden, de hevigste woorden uit te drukken tegen het gouvernement. Er was betrekkelijk weinig volk en bijna geene vrouwen. Locatelli was zeer bleek, maar kalm, en bezat eene krachtdadigheid, die mij trof. Alvorens het schavot te beklimmen, keerde hij zich tot de gendarme en zeide: „Ik zal u toonen hoe men sterft!"

„Ten $7\frac{1}{2}$ uur viel het hoofd. De beul nam het bij de haren en toonde het aan het volk. Vervolgens werd het lijk aan eene ladder gebonden, het hoofd tusschen de beenen, als teeken dat hij niet had willen biechten.

„Het is onjuist, dat het consultum voorgesteld heeft aan den paus dien man genade te schenken. Deze teregtstelling brengt, niettegenstaande de misdaad van moord, verbittering te weeg, omdat zij eene politieke beteekenis heeft, en omdat de debatten van het proces geheim zijn gebleven".

Parijs, 28 Sept. Hoe lang de keizer na het vertrek van den koning van Pruissen te Compiegne zal vertoeven, is nog niet bepaald. Het schijnt echter niet dat de keizer reeds dezen winter het Elysée zal kunnen bewonen, zoodat het keizerlijke hof zijne residentie te St. Cloud of op een nog meer verwijderd paleis zal moeten opslaan. De werkzaamheden aan de Tuileriën worden met grooten ijver voortgezet.

— Men verzekert, dat de koningen van Wurtemberg, Beijeren en Saksen aan de bijeenkomst zullen deelnemen, welke den 2den Nov. tusschen den keizer van Oostenrijk en den koning van Pruissen zal plaats hebben.

De daling van alle mogelijke fondsen aan de beurs van heden wordt toegeschreven aan de berigten over den oogst, die zeer ongunstig zijn. Men vreest voor een te kort van tien millioen mudden, hetgeen ten gevolge zou hebben, dat, wanneer men het mud op 30 francs schat, 300 millioen francs naar het buitenland zouden worden uitgevoerd.

— Uit Marseille wordt gemeld, dat aldaar den 25sten 116,000 mud graan is aangekomen, hetgeen ten gevolge had, dat granen en meel iets daalden. De handelshuizen, die in granen speculeren, winnen aanzienlijke sommen: zoo heeft een huis in den laatsten tijd 1,500,000 fr. verdiend.

— De Engelsche regering heeft, naar men zegt, het voorstel aan het kabinet der Tuileriën gedaan, om een einde aan den oorlog in Amerika te maken, en te beginnen met een wapenstilstand aan de strijdende partijen voor te slaan. De heer Thouvenel moet hebben geantwoord, dat daaromtrent eerst een besluit kon worden genomen na de terugkomst des keizers.

— Bij gelegenheid van de diplomatieke conferentiën, te Constantinopel gehouden tot regeling van de zaken der Donauvorstendommen, was de vertegenwoordiger van koning Victor Emmanuel uitgesloten. Oostenrijk, Pruissen en Rusland hadden verklaard, dat hunne vertegenwoordigers zich zouden verwijderen, indien eene mogendheid werd toegelaten, welke zij niet hebben erkend. Het kabinet van Turijn echter doet de regten gelden, welke bij het tractaat van 1856 zijn toegekend. Wat het einde van deze zaak zal zijn, is niet te raden.

— Uit Milaan wordt gemeld, dat den 23sten te Bologna een volksoploop plaats heeft gehad, onder voorwendsel dat de levensmiddelen zoo duur waren. De eerste bemoeijingen der autoriteiten gelukten slechts ten halve. De plakkaten, waarin tot orde werd aangemaand, werden afgescheurd, en des avonds dreigde het tot een algemeen oproer te zullen komen, doch dit werd nog verhinderd. Den 24sten des ochtends hernieuwde zich de wanorde, vooral op het plein Victor Emmanuel. De civiele en militaire autoriteiten begonnen thans krachtig te handelen en arresteerden velen der belhamels. Thans is de rust hersteld.

Parijs, 2 Oct. De *Moniteur* bevat het volgende besluit: De havens van Marseille, Bordeaux, Nantes, Rouaan, Havre, Dieppe, Boulogne, Calais, Duinkerken, de bureaux der in- en uitgaande regten te Tourcoing, Roubaix, Rijssel, Valenciennes, Muhlhausen en Lyon, zijn geopend voor den invoer van katoenen en wollen garens van alle soort van Engelschen of Belgischen oorsprong, die, langs den zee- of langs den landweg aangebragt, alleen mogen worden ingevoerd aan de bureaux, voor dien invoer geopend.

Onder die goederen, waarvan het invoerregt op meer dan 20 frs. per 100 kilo is vastgesteld, behooren: rijtuigen, speelkaarten, cichorei gebrand en gemalen; messenmakerswerk, lederwerk, werken van paarden of koehaar zuiver of vermengd, scheikundige producten, ordinaire zeep, glas- en kristalwerk en wit en gekleurd vensterglas, gepolijst en gegraveerd glas, horologieglazen en glazen voor gezigtkundige instrumenten en alle andere niet genoemde voorwerpen van glas; voorts zeeschepen, rompen van zeeschepen, rivierschepen, alpacca-, lama-, vigonia- en kemelsgaren.

Parijs, 2 Oct. Heden stond voor de correctionnele regtbank teregt een jeugdig meisje van 11 of 12 jaar, beschuldigd van landlooperij en bedelarij. De president vraagde haar of niemand harer familie haar opeischte en kreeg tot antwoord, dat hare ouders dood waren en zij slechts een broertje van 13 jaar had. „Dan zal de regtbank verpligt zijn, u naar een huis van correctie te zenden", zeide de president, waarop het meisje in weenen uitbarstte. Eensklaps drong er een jongetje, als lakei gekleed, door de menigte en eischte zijne zuster op. De president vraagde of hij dan de middelen had haar te onderhouden. „Ja, mijnheer de president, zoo waar ik Jacques heet". Toen onze goede moeder stierf, liet zij ons als arme, verlatene en broodelooze weezen achter. Ik besloot mijne zuster te onderhouden, en nam ruim twee jaar geleden dienst bij een schuijermaker, Ik deelde mijn brood, mijn middageten en mijn geld met haar; des nachts liet ik haar stil in huis en zij sliep in mijn bed, terwijl ik op den grond sliep. Het schijnt echter, dat ik den dag, toen zij bedelde niet goed heb gedeeld en zelf te veel gegeten heb, daar zij honger had en om brood vraagde. Toen zij was gearresteerd en dus niet bij mij kwam, heb ik haar overal gezocht, totdat ik wist wat met haar gebeurd was; ik heb mijn baas de dienst opgezegd en ben thans, met veel meer verdiensten, lakei bij een goed en rijk heer geworden. Kon ik twee jaar lang van het weinige, dat ik had, mijne zuster schraal onderhouden, thans kan zij leven als eene prinses!"

De president verklaarde onderzoek naar de waarheid te zullen laten doen en dat, ingeval dit goed uitviel, zijne zuster den volgenden dag vroeg zou worden ontslagen. „Ik mag haar daarom toch wel omhelzen, niet waar, mijnheer? vraagde de brave jongen, doch zonder een antwoord af te wachten, vloog hij in de bank der beschuldigden en snikkende lagen de kinderen in elkanders armen, hetgeen menigen aanschouwer tranen afperste. Jacques verwijderde zich met eene fierheid, die iedereen voor hem innam; hij weigerde het geld, dat menigeen hem in de hand wilde douwen.

— Eergisteren is eene jonge vrouw, wonende op den boulevard des Vertus (18de arrond.) bevallen van een meisje, met een hoofd met twee aangezigten, die volkomen, tot in de kleinste bijzonderheden, op elkander geleken. Gedurende de weinige uren, dat het kind geleefd heeft, namen die aangezigten telkens dezelfde uitdrukking aan, zoodat ook, b. v. wanneer het weende, hetzelfde geschrei uit beide monden kwam, hetgeen doet vermoeden, dat er, niettegenstaande den grooten omvang van het hoofd, slechts één hersengestel bestaat. Het overige gedeelte des ligchaams was goed gevormd. De verloskundige heeft verlof gekregen, het kind aan een onderzoek der Académie de Médecine te onderwerpen.

Parijs, 3 Oct. In den faubourg Saint-Antoine hebben arrestatien plaats gehad, daar er wat te veel op bedreigende bevelen gelijkende verzoekschriften, waarin op vermindering der broodprijzen werd aangedrongen, aan de deuren der bakkerswinkels waren aangeplakt; al de gearresteerden zijn echter weder losgelaten. In den afgeloopen nacht hebben sterke patrouiles de straten doorkruist, om de herhaling van dergelijke feiten te voorkomen. Op verschillende punten der stad hebben zamenscholingen plaats gehad, die echter niet van politieken aard waren.

— Spanje heeft nieuwe voorstellen gedaan ten opzigte van de Mexicaansche expeditie; het biedt aan, het debarcatie-corps van 12,000 man te leveren, onder voorwaarde, dat Frankrijk en Engeland voor materieel zullen zorgen. Ingeval dit aanbod niet wordt aangenomen, zal Spanje de expeditie alleen ondernemen.

— Vijftien personen zijn te Marseille gearresteerd wegens het aanwerven van manschappen voor Frans II; de meesten hunner waren Franschen, doch geen enkele was inwoner van Marseille. Een is onderofficier bij de marine-infanterie en heet Lesconnier. Hij heeft te Rome onder de Zouaven gediend.

— Voordat de Napolitaansche prinsen Napels verlieten, gaven zij een groot gedeelte hunner kostbare goederen te bewaring aan vertrouwde personen. De Italiaansche regering heeft bevel gegeven, dat al die goederen zonder hindernis aan de prinsen werden toegezonden, en thans zijn 57 kisten, aan het adres van graaf Aquila, te Marseille aangekomen. De Fransche regering heeft ze vrijgesteld van inkomende regten.

— De paus is ernstig ongesteld en zijn toestand baart groote ongerustheid.

Het Italiaansche comité te Rome is van plan, om in geval de paus mogt komen te overlijden, gebruik te maken van den tijd, waarin het conclave bijeen is, om een opvolger te kiezen, om eene algemeene volksstemming ter gunste van de annexie van Rome bij Italie uit te lokken. Indien de nieuwe paus die stemming voor nietig verklaarde, zou er tot eene herstemming worden overgegaan en de stemlijsten bij de notarissen ter teekening worden gelegd. Keizer Napoleon zou reeds kennis dragen van dit plan.

— Generaal de Lamoricière, die zich alhier bevindt, heeft den paus geschreven, dat hij steeds bereid is Z. H. te dienen, doch niet inziet, dat er voor als nog iets is te ondernemen.

— Men beweert, dat in de bijeenkomst van den keizer en den koning van Pruissen zal worden onderhandeld over een aan Oostenrijk ten opzigte van den afstand van Venetie te doen voorstel; ook zou er worden gesproken over pogingen, welke zullen worden aangewend om een Oostenrijksch-Italiaanschen oorlog te voorkomen. Men gelooft niet, dat de bijeenkomst een Fransch-Pruissisch verbond tot resultaat zal hebben.

— Te Lyon zijn thans 40,000 arbeiders zonder werk. De gemeenteraad heeft besloten 600,000 fr. beschikbaar te stellen tot de oprigting van werkplaatsen voor tijdelijk van arbeid verstoken werklieden.

— Een onder-officier van het 10de regiment, die uit China is gekomen, heeft in het keizerlijke paleis te Peking eene pendule buit gemaakt. Het uurwerk wordt gedragen door een massief zilver verguldden kameel, die met een kleed is behangen, dat rijk versierd is met diamanten, smaragden, robijnen, saphiren en alle mogelijke steenen, welke de menschelijke zwakheid *edel* noemt; de kameel is vijf palm hoog. Op de wijzerplaat staat *Londen*, doch geen naam van den vervaardiger; men weet volstrekt niet hoe dit prachtige stuk in het bezit van den keizer van China is gekomen, doch, aangezien men ook een gevonden kameel niet in den bek moet zien, bekommert zich de eigenaar daarover volstrekt niet. Er is reeds 70,000 fr. voor geboden, doch de onder-officier hoopt meer te zullen krijgen.

— Toen het tijdstip van het verstrek der Siamesche gezanten naderde, hadden zij reeds hun spijt te kennen gegeven, niet langer te Parijs te kunnen blijven, en toen het oogenblik van vertrek daar was, weenden zij. Voordat zij hun hôtel verlieten, deden zij al hunne ondergeschikten bijeenkomen en herinnerden zij deze aan de welwillende ontvangst, die zij in Frankrijk hadden genoten, en hoe gelukkig zij zich moesten gevoelen door hunne koningen voor de reis naar Frankrijk te zijn aangewezen. Zij deden vervolgens tien waskaarsen, die zij uit Siam hadden medegebragt, met welriekend hout aansteken en zich toen naar het Zuiden keerende, waar zij wisten dat de keizer zich bevond, wierpen zij zich driemaal op den grond, telkenmale zeggende, dat zij afscheid namen van den keizer. Toen zij in hunne rijtuigen stegen riepen zij uit: Leve de keizer! Leve de keizerin! Leve Frankrijk!

— Er zijn eenige manschappen van het vroegere leger van Frans II, die in het kamp San Maurizio lagen, bij het leger ingedeeld. Nadat men alle manschappen van Frans II, die zonder iets te doen roodloopen en de dienst van hun vroegeren vorst hebben verlaten, zal hebben bijeengebragt, zal in de Napelsche provinciën eene ligting van 36,000 man worden gedaan.

In het *Continental-Theatre* te Philadelphia, heeft het kleed eener danseres aan een gaspit vuur gevat, dat zich spoedig aan een twaalftal andere danseressen, die de eerste te hulp waren gesneld, mededeelde, met dat gevolg, dat zes harer, ten gevolge van de bekomen brandwonden, zijn overleden, terwijl men nog aan het leven van drie wanhoopt.

— De *Moniteur* van La Réunion meldt, dat de koningin Ranavolo den 18den Aug. is overleden. Haar zoon Racoto is geproclameerd tot koning der Ova's, nadat zijn neef en mededinger en de minister, chef der oude partij der Malgachis, waren vermoord. Het blad verzekert wijders, dat Racoto vóór zijne komst op den troon, formeel aan keizer Napoleon het protectoraat van Frankrijk heeft gevraagd. Men zegt dat het land rustig is. De meeste Fransche kooplieden zijn den koning in zijne residentie te Emyrne gaan geluk wenschen.

— In *Parijs* wordt thans eene naamlooze maatschappij gevormd, met een kapitaal van £ 600,000 in aandeelen à £ 20, voor den aanleg van een onderzeeschen telegraafkabel tusschen Frankrijk en Amerika. De lijn zal van Brest over de Azorische eilanden en van daar naar het vasteland van Amerika loopen. Het bekleedsel van den conductor zal alleen uit hennep bestaan, doortrokken met eene oplossing, die het tegen den nadeeligen invloed van het water en de insecten beveiligt. Men heeft de beste verwachting van deze onderneming.

Parijs, 5 Oct. Volgens de laatste berigten uit Mexico van 3 Sept. zal de Mexicaansche regering het bedrag der inkomende regten van Mazatlan, Guyamas, Manzanille, Acapulco, Jonaola, Merida en Tabasco verpachten, om zich nieuwe financieële bronnen te verschaffen. Wanneer dit geschiedt, dan zullen de fondsenhouders het voornaamste onderpand verliezen.

Duitschland.

Uit Hamburg wordt het volgende belangwekkend voorval gemeld, als aldaar in den ochtend van 25 Sept. plaats gehad hebbende. Toen namelijk de menagerie van den heer Kreutzberg, die zich van daar naar Bremen begaf, op den weg van St. Pauli over den wal naar de Harburger-veer en den Grasbrook, bij de Brookpoort aangekomen was, sprong de majestueuse leeuw *Prinz*, die het publiek dikwijls als een voortreffelijk springer bewonderd had, uit zijn hok, en wel door eene houten zijklep, welke door het regenachtige weder week was geworden en daardoor waarschijnlijk niet genoegzaam sloot. De wagen werd door drie paarden van den stalhouder Grund uit Altona getrokken. De leeuw sprong onmiddelijk op het handpaard los en wierp dit neder, terwijl het tanden en klaauwen in diens rug, hals en keel sloeg. De andere paarden werden schichtig en draaiden het rijtuig zoo plotseling om, dat dit bijna omsloeg. De koetsier, die op het zadelpaard gezeten was, werd zoodanig door schrik bevangen, dat hij niets kon uitvoeren. Zelfs de bedienden van den heer Kreutzberg bleven radeloos en roerloos op eenigen afstand staan. De koetsier van een vooruitrijdenden wagen was gelukkig moediger en voorkwam daardoor gevolgen, welke nog rampzaliger hadden kunnen zijn. Toen hij het woest alarm achter zich hoorde, hield hij zijn rijtuig stil, stapte af en naderde onverschrokken de plaats des gevaars. Een der bedienden van den heer Kreutzberg had om een touw geroepen, en scheen het koord van de zweep des koetsiers om den hals van den leeuw te willen slingeren. Juist wierp de tolbeambte Erischsen een met een ijzeren haak voorzien touw, dat bij het afladen van goederen gebruikt wordt, uit het tolhuisje. Genoemde koetsier greep het aan, naderde den leeuw, stak het eind touw met den haak onder den hals van den leeuw door, terwijl deze met de tanden in het vleesch van het paard wroette en gretig het stroomende bloed oplikte, en maakte snel door den haak een strik. Thans werd het touw door een der wielen van het rijtuig gestoken en ook door eenige andere mannen aan het andere einde aangetrokken, totdat de kop van den leeuw aan het wiel vastgeklemd was. Daarop werden nog kettingen aangebragt, met behulp waarvan de koning der dieren geheel gewurgd werd. Personen, welke het verschrikkelijk voorval uit de veilige schuilplaats van een huis toezagen, schetsen het als een indrukwekkend tooneel, toen de leeuw met woeste levendigheid zijn offer aanviel en het brullend verscheurde. De doode leeuw werd thans in het hok gestild, voor het gewonde paard een ander aangespannen, en de reis voortgezet. De heer Kreutzberg zelf bevond zich nog te Hamburg, toen hem het voorgevallene ter oore kwam. Hij moet door het dooden van den leeuw een verlies van ongeveer 5000 rth. geleden hebben. Het arme paard werd naar een stal vervoerd. Zijn ligchaam was geheel met meer dan honderd wonden bedekt, waarvan velen tot in het vleesch waren door gedrongen; het moet dan ook spoedig afgemaakt zijn, hebbende de heer Kreutzberg, vóór zijn vertrek uit Hamburg, eene schadeloosstelling voor het paard op het stadhuis gedeponeerd.

De verwurgde leeuw is door een liefhebber aangekocht en wordt voor het publiek ter bezigtiging gesteld.

Pesth, 4 Oct. Men houdt zich te Weenen met het schrijven van eene regeringsbrochure in vier talen bezig, bestemd om onder de Romanen, Serven, Slowaken en Ruthenen in Hongarije verspreid te worden, ten einde hun de redenen te ontvouwen, die geleid hebben tot de ontbinding van den Hongaarschen landdag, en hen van de welwillende bedoelingen der regering te overtuigen.

Het gerucht wint veld, dat er toebereidselen worden gemaakt voor een inval van Italiaansche vrijwilligers in Albanie en Herzegowina.

Weenen, 27 Sept. De *Triester Ztg.* bevat berigten uit Constantinopel, loopende tot 21 dezer. De amnestie voor de veroordeelden bij de zamenzwering van Kuleli was openbaar gemaakt. De meesten, die tot levenslange gevangenis waren veroordeeld, kregen vergunning, om naar Constantinopel terug te keeren; de anderen werden ten deele geïnterneerd, ten deele naar hunne woonplaatsen teruggezonden. — De nieuw ingestelde ridderorde, waarmede de onderkoning van Egypte den 17den werd begiftigd, bestaat uit eene groote diamanten ster, waarboven eene halve maan geplaatst is, ten opschrift dragende „Moge de goddelijke voorzienigheid ons steeds beschermen". — Volgens het *Journal de Constantinople* was er sprake van het aangaan eener gemeenschappelijke Turksch-Egyptische leening, welke door de Porte geheel zou worden gewaarborgd.

Berlijn, 1 Oct. Terwijl de speculatie hier ter stede zich reeds voorbereidt, om van den aanstaanden intogt des konings in deze hoofdstad voordeel te trekken, verneemt men uit Koningsbergen, dat dit daar in nog sterker mate het geval is. Tot voorbeeld diene, dat voor de huur van een rijtuig gedurende de kroningsfeesten 300, en voor die eener woning, uit 3 à 5 kamers bestaande, van een diplomaat 900 thaler is gevorderd. Onderscheidene gezanten hebben dan ook besloten, voor die gelegenheid bij de consuls hunner natien hun intrek te nemen.

Rusland.

Warschau, 27 Sept. Er is hier verspreid en aan de hoeken der straten aangeplakt eene oproeping aan de Polen, Litthauers en Roumanen, waarin zij worden uitgenoodigd deputatiën uit alle steden van het voormalige Polen, zoo als het in 1772 was zamengesteld, naar Horodlo bij Lublin te zenden tot plegtige viering van het herinneringsfeest op 10 October a. s.

— Dingsdag ll. was de regering het offer van eene zonderlinge mystificatie van de geheime policie. Des avonds ten 8 ure werd de weg naar het spoorweg-station, alsmede het plein daarvoor door eene sterke militaire magt bezet. Alle hoofden der militaire en politie-autoriteiten waren aan het station en met verbazing zagen de spoorwegbeambten en het publiek deze ontzettende magtsontwikkeling, zonder de reden te kunnen bevroeden. Eindelijk kwam ten 10 ure de sneltrein van Breslau aan. Alle passagiers stapten uit en mogten slechts een voor een het station verlaten. En eindelijk komt een reiziger aan de deur om uit te stappen; hij wordt aangehouden en omtrent zijn paspoort en stand ondervraagd. De man geeft zijne papieren over, waaruit blijkt, dat hij een Galicisch grondeigenaar en overigens een geheel onschuldig persoon is. En wie moest nu eigenlijk, volgens het door de geheime policie van Krakau overgezonden signalement, die man zijn? Niemand anders dan Microslawki! Thans was het raadsel opgelost en de militairen trokken weder af.

Italië.

Florence, 28 Sept. Het algemeene congres van de Italiaansche werklieden-vereenigingen heeft heden zijne eerste zitting gehouden. De heer Mordini heeft voorgesteld, dat de vergadering zou besluiten zich ook met de politiek bezig te houden, en wel in de eerste plaats middelen te beramen om met kracht tegen het gouvernement te opponeren, wanneer het iets zou willen ondernemen, dat strijdig zou zijn met het geluk der natie, zoo als b. v. de afstand van het eiland Sardinie.

Dit voorstel veroorzaakte eene algemeene beweging; de meeste der aanwezige afgevaardigden keurden het af; er ontstond zulk een rumoer, dat de president verpligt was daaraan een einde te maken. Het voorstel werd aanzienlijk gewijzigd en daarna met 72 tegen 55 stemmen aangenomen. Onderscheidene leden hebben zich van de zamenkomst onthouden en verklaard, dat de vereeniging op die wijze het vastgestelde programma te buiten ging, daar dit alleen de bevordering van onderlinge hulp en wederkeerige ondersteuning ten doel had.

Bij de bevolking heeft dit incident geene ongerustheid gewekt; zij houdt zich er niet mede bezig.

Turijn, 1 Oct. Berigten uit Napels melden, dat er allerwege strooibiljetten verspreid worden, waarop te lezen is: „Leve Italie! Leve Victor Emmanuel! naar Rome met Garibaldi!" Door de Toledostraat kruist eene menigte volks. Patrouilles trachten de rust te bewaren. Eene demonstratie zal echter niet plaats hebben.

— Uit Reggio wordt van den 30sten gemeld, dat Mittica, het hoofd eener reactionaire bende, gedood en zijne bende uiteengejaagd is. De rooverij is in die provincie geëindigd. De personen, die te Agropoli zijn geland, zijn gearresteerd.

Rome, 4 Oct. Het hoofd van het Siameesche gezantschap heeft bij gelegenheid, dat dit gezantschap door den paus werd ontvangen eene redevoering gehouden, waarin hij o. a. zeide, dat hij door zijn souverein was gezonden, om zijn eerbied te betuigen aan het opperhoofd der godsdienst, die in Siam door ijverende zendelingen wordt gepredikt, en om Z. H. de verzekering te geven, dat de katholieke godsdienst in het Siameesche rijk steeds zal worden beschermd. De paus heeft het gezantschap zijn dank betuigd voor de bescherming, verleend aan de katholieke godsdienst in Siam, alwaar de zending goede vruchten draagt. De ambassadeurs hebben ten slotte aan Z. H. een geschenk aangeboden.

Turijn, 6 Oct. De minister Rouher is alhier aangekomen.

Koning Frans heeft het voornemen te kennen gegeven, om zich bij de krooning des konings van Pruissen te doen vertegenwoordigen; dit heeft ten gevolge gehad dat er tusschen de Italiaansche en Pruissische regeringen diplomatieke onderhandelingen plaats hadden, die het volgende resultaat hebben opgeleverd. Koning Frans zal niet worden vertegenwoordigd en de Italiaansche gezant eenvoudig als vertegenwoordiger van koning Victor Emanuel worden ontvangen.

Mexico.

— Brieven uit Mexico van 28 Aug. hangen een droevig tafereel op van den stand van zaken in die republiek. Moord en roof zijn er nog steeds aan de orde van den dag en de regering van Juarez is schier geheel magteloos, en de schatkist ledig. Nadat zij te vergeefs de kooplieden en kapitalisten had voorgesteld, haar $ 400,000 maandelijks te verschaffen, gewaarborgd door de ontvangsten der regten in de voornaamste havens, heeft zij een besluit uitgevaardigd, volgens hetwelk van elk kapitaal boven 2000 $ 1 pCt. zal worden geheven. Den 14den werd op den Franschen gezant, terwijl hij in den corridor van zijn hôtel wandelde, geschoten; de vertegenwoordigers van de Vereenigde Staten, Pruissen, Belgie en Ecuador hebben deswege vertoogen bij de regering van Mexico ingediend.

De ministeriele *Globe*, die, naar aanleiding van een en ander, daaraan eene beschouwing wijdt, zegt o. a.:

„De ongelukkige vreemdelingen, in Mexico residerende, zullen met genoegen vernemen, dat de uitvoering van maatregelen op breede schaal tot verkrijging van redres slechts eene quaestie van tijd is. Te geschikter tijd zal de regering van Mexico bij haar ontwaken hare havens bezet vinden en misschien hare hoofdstad in de handen zien van hen, die zij zoo schandelijk heeft beleedigd".

Amerika.

In een particulier schrijven uit Salem (Illinois) wordt de volgende beschrijving gegeven van een tooneel, dat aan de terdoodbrenging van een misdadiger voorafging:

Zekere White was wegens moord ter dood veroordeeld en zou den 15den Aug. ll. te Salem die straf ondergaan. In zijne cel bevond zich een stevig aan den muur bevestigde ijzeren ketting van drie voet lang, waarvan men zich soms bediende, om de gevangenen te boeijen. Door schier bovenmenschelijke inspanning gelukte het hem, den ketting los te rukken, waarop hij hem om een grooten ring wikkelde en er zich eene soort van knods van maakte. Aldus gewapend, posteerde hij zich achter de deur en verklaarde onder de verschrikkelijkste vloeken aan hen, die hem kwamen halen, om hem naar de strafplaats te geleiden, dat geen hunner levend zijne cel zou binnentreden. Intusschen poogde de sheriff Black, na eenige oogenblikken aarzelens, geholpen door vier vaderaden mannen, de cel binnen te dringen; doch nij werd door een verschrikkelijken slag ontvangen, dien hij echter gelukkiglijk nog wist te ontwijken, zoodat hij er met eene ligte wonde aan de hand afkwam. Alsnu deed iemand het voorstel ammoniac in het gelaat van den veroordeelde te werpen, ten einde zoodoende eene momenteele verstikking te weeg te brengen en van die oogenblikken gebruik te maken om binnen te treden en zich van zijn persoon meester te maken; doch dit plan mislukte. Aanvankelijk week de gevangene terug onder de werking van de vloeistof; maar schielijk herstelde hij zich en nam zijne plaats achter de deur weder in, steeds met den geduchten knods gewapend. Men gaf den sheriff den raad, met een pistool op den veroordeelde te schieten, waarop de magistraat echter antwoordde, dat hij eerst dan van dit middel zou gebruik maken, als hij alle andere middelen had uitgeput. Een der aanwezigen raadde daarop, chloroform aan te wenden, en dit denkbeeld vond ingang. Men verschafte zich twee flesschen van deze vloeistof en verspreidde die in de cel, zoodat de atmospheer volkomen door de dampen verzadigd werd, terwijl men van buiten iederen voor de getraliede vensters hing en alle openingen, waar ligt kon doorstroomen, digt stopte. De veroordeelde lachte bij het zien van deze nieuwe poging. Blijkbaar had hij dan in zijne misdadige loopbaan geleerd dat hij zich niet het gebruik en de uitwerking van chloroform gemeenzaam te maken. Hij zeide dit dan ook rondweg, terwijl hij de policie-agenten bespotte wegens de zwakheid en armzaligheid van dit middel. Ten einde zich tegen de uitwerking der verdoovende dampen te vrijwaren, wikkelde hij zijne voetbedekking om het gezigt, en van tijd tot tijd een der vensters naderende, stak hij de hand door de traliën, schoof het laken weg, en liet zoodoende de buitenlucht binnenkomen, die hij inademde. Reeds was er meer dan een uur met deze vruchtelooze worsteling verloopen en wilde men tot krachtige maatregelen zijne toevlugt nemen, toen de veroordeelde, zijn moed voelende ontzinken, eene capitulatie voorstelde, die ook werd aangenomen. Hij stemde er namelijk in toe zijn wapen af te geven en zich ter beschikking van den scherpregter te stellen, onder voorwaarde, dat men hem een maaltijd met een glas whisky zou geven en hem tot één ure namiddag zou laten leven. White gaf zijn knods door de traliës heen over, en de maaltijd en een glas Whisky werden hem gebragt. Te één ure trad de sheriff de cel binnen. White kwam hem te gemoet en verklaarde zich bereid hem te volgen. Hij liet zich de handen op den rug vastbinden en ging met vasten tred de trappen af, om zich naar de strafplaats te begeven. Na een kort gebed aan den voet van de galg, beklom hij het schavot met blijkbaar even vasten tred. Doch er moest nog een laatst tooneel plaats hebben. Toen men hem namelijk, volgens gebruik, de noodlottige witte muts wilde opzetten, stiet hij haar met kracht terug en worstelde gedurende bijna een half uur met den beul en zijne handlangers, terwijl hij hen in de vingers beet, en nu eens hoog opsprong, zich dan weder op den grond wierp, waarbij hij, ofschoon sterig geboeid, zooveel woede en wanhoop toonde, dat men een oogenblik er aan twijfelde, of men hem zou kunnen bedwingen. Eindelijk gelukte het, hem de muts over het hoofd te werpen en stevig te bevestigen, zoodat er niets anders meer overbleef, dan hem den strop om den hals te doen en den strik behoorlijk te leggen. Deze operatie, die de vereende inspanning van vier personen vereischte, werd niet zonder moeite volbragt. Toen de sheriff den strik naderde, om hem beter op zijne plaats beneden het oor te brengen, riep de veroordeelde met eene verschrikkelijke verwensching: „Waarom mij thans reeds door stikken? Gij verstikt mij, want ik kan niet spreken!" — Dit waren zijne laatste woorden. Op een teeken van den sheriff liet men de veer spelen, de wip werd omgeworpen en men zag het ligchaam van den ongelukkige, te midden van de laatste stuiptrekkingen der zieltoging, in de lucht heen en weêr slingeren.

New-York, 21 Sept. Volgens een gerucht zal aan generaal Fremont een minder belangrijke post worden aangeboden; waarschijnlijk echter zal hij zijn ontslag nemen, wegens geschillen, tusschen hem en president Lincoln gerezen. Een gerucht wil, dat de separatisten, ten getale van 11,000 man, zich van Mayfield, in Kentucky, hebben meester gemaakt en die plaats versterken.

De slag bij Lexington, in Missouri, duurde den 18den voort. Generaal Price viel met eene legermagt van 30,000 unionisten aan, doch werd door eene charge met de bajonet, door de Iersche brigade uitgevoerd, teruggedreven. Men verwachtte dat de aanval den volgenden dag zou herhaald worden. Middelerwijl hebben de bondstroepen 50,000 man versterking ontvangen, terwijl zij nog meer versterking wachtende waren. Bij Blue Mills Landing werden 600 separatisten door 1500 unionisten geslagen.

Japan.

De consul-generaal der Nederlanden is den 16den October op verzoek van de ministers van buitenlandsche zaken met Z. M. brik *Cachelot* van Kanagawa naar Jedo gezeild, alwaar hij den 10den daaraanvolgende aan wal is gegaan, vergezeld door drie officieren van genoemden bodem en door den consul der Nederlanden te Kanagawa.

Aan de landingplaats werd hij opgewacht door twee gouverneurs van buitenlandsche zaken met eenige andere ambtenaren, die hem vergezelden tot aan den voor zijn verblijf afgestanen tempel. Toen aldaar bij zijne komst de Nederlandsche vlag geheschen werd, viel onmiddelijk van één der forten in de baai een saluut van 21 schoten, hetwelk door Z. M. brik *Cachelot* onder het hijschen van de Japansche vlag met hetzelfde aantal schoten beantwoord werd.

Vergezeld door een talrijk escorte, te voet en te paard, van Japansche ambtenaren, bragt de consul generaal vervolgens een bezoek bij de ministers van buitenlandsche zaken, die hem in het bijzonder de vriendschappelijke gezindheid van de Japansche regering jegens Nederland betuigden en hem verzochten het terrein, voor de vreemde legatien bestemd, te willen opnemen.

Dit terrein beslaat eene oppervlakte van ongeveer 346,560 vierkante ellen en is thans nog meest bouwland. De huizen, welke er nog op staan, zullen opgeruimd en tuinen aangelegd worden, terwijl een te graven kanaal verbinding met de reede zal geven.

De consul-generaal der Nederlanden is alzoo met dezelfde eerbewijzen binnen Jedo teruggekeerd, als de ministers van Engeland en Frankrijk na den aanval op de Engelsche legatie.

(Jav. Court.)

Ingezonden Stukken.

Scheeve voorstelling.

In de *Java-Bode* van ll. Zaturdag onder den titel „Het IJsdebiet te Batavia" levert de heer B. een betoog, tegen de doelmatigheid eener IJs-Maatschappij en tegen de inrigting en handelingen der op Batavia gevestigde Societeit.

Hij heeft zich echter blijkbaar niet op de hoogte gesteld der zaak of de redenen gekend die tot de daarstelling eener zoodanige Maatschappij hebben aanleiding gegeven, want reeds bij de eerste zinsnede maakt de S. zich aan eene grove dwaling schuldig door te beweren „dat vroeger door geregelde en ruime ijsaanvoeren een bijna ongestoord debiet te dezer hoofdplaats verzekerd werd".

Juist de omstandigheid dat die aanvoeren meestal zeer ongeregeld plaats vonden en dat men nog door den vroegeren debitant somtijds ijsladingen werden afgeslagen, tergeren debitant somtijds ijsladingen werden afgeslagen, terwijl zijne kelders ledig waren, noopten eenige ingezetenen hier ter stede eene naamlooze vennootschap in het leven te roepen, ten doel hebbende om de hoofdplaats van Ned. Indië op geregelde en zoo billijk mogelijke wijze van ijs te voorzien.

Uit den aard der zaak moest het ijs-debiet hier ter plaatse een monopolie zijn; doch door dit monopolie in handen te stellen eener Maatschappij, welker statuten bepaalden dat de winsten eene gewone geldbelegging niet mogten overschrijden, werd het publiek beveiligd tegen de gewone gevolgen van een alleenhandel eigen, en werd daarentegen het philantropische doel bereikt om het ijs door lagen prijs te brengen binnen het vermogen van de groote massa verbruikers, die onmogelijk aan de klimmende eischen van den toenmaligen debitant konden voldoen.

De oprigting eener maatschappij geschiedde dus niet om eene nuttige en heilzame concurrentie in het leven te roepen, zooals de heer B. zich uitdrukt, maar wel om een monopolie tegen te gaan waardoor het publiek op de hoogst mogelijke contributie werd gesteld en aanvoeren van ijs zelden plaats vonden, omdat belanghebbenden genoodzaakt waren zich aan de voorwaarden van den monopolist te onderwerpen.

De valsche voorstelling welke bij den heer B. tot grondslag heeft gestrekt van zijn beweren, laat zich alleen verklaren door het verlangen om stof te vinden tot een hoofdartikel tot zijn dagblad.

Die opvatting aan onnoozelheid toe te schrijven zou toch even inhumaan zijn als zijn ongegronde twijfel omtrent de doelmatigheid der ijskelders.

De bekwame architect die ze bouwde behoeft zich echter die insinuatie niet aan te trekken, want behalve aan den heer B. is het algemeen bekend dat die ijshuizen daargesteld zijn naar de strengste eischen der wetenschap.

Het kaartjes-, of zooals de heer B. het zeer geestig noemt: het lootjes-stelsel, wordt door hem afgekeurd; wij achten het onnoodig dit te verdedigen; alleen stellen wij tegenover zijne vraag: „Wie kan dan ook altijd aan die lootjes denken?" deze: „welk fatsoenlijk man heeft hier ooit geld bij zich?"

De ondervinding heeft nu geleerd dat een ongestoord debiet van ijs, alleen door de hulp der regering kan worden verzekerd; en wij durven voorspellen dat zonder die ondersteuning het vorige monopolie met al zijne kwellingen hersteld zal worden.

De heer B. zegt, zeker te weten dat die hulp niet zal verleend worden, de valsche grond waarop hij zijn betoog plaatste moest hem tot die conclusie brengen. Wij kunnen ons, zonder moeite voorstellen dat de Regering, het nut inziende van geregelde ijsaanvoeren en beter ingeligt dan de heer B. omtrent het hoofddoel der maatschappij, haar ondersteunen zal, even als zij dit doet met zoovele ondernemingen van algemeen belang die zonder dien steun niet kunnen bestaan.

Ten slotte merken wij op dat de beoordeeling van de vroegere redactie der *Java-Bode* tijdens de oprigting der IJs-Societeit van eenen geheel anderen geest getuigde (zie *Java Bode* 31 Maart 1860). Wij hadden dan ook van den tegenwoordigen redacteur mogen verwachten, indien hij het met zijn voorganger niet eens was, dat hij der Directie vóór het te laat was met zijne wijze beschouwingen en raadgevingen zoude hebben voorgelicht.

Eenige aandeelhouders in de IJs-Societeit.

De verschillende beschouwingen der *Java-Bode* daarlatende, achten wij het toch met haar niet wenschelijk, dat het Gouvernement de Maatschappij te hulp kome, terwijl daar de op Batavia verwacht wordende ijs-machines een groot deel der bestaande ezwaren zullen wegnemen. *Red.*

De „gezonde denkbeelden" der Britsch-Indische staatkunde.

De *Java Bode* erkent met ronde woorden dat het stelsel van dwang en verpligten arbeid de hoeksteen is van het N. I. cultuurstelsel. Wij gelooven het, maar wij meenen dat dat stelsel onmogelijk op den duur die resultaten kan voortbrengen, welke het heeft voortgebragt, en bovenal wij weten dat Britsch Indie, een land waar het gouvernement geen cultuurstelsel bezit of behoeft te bezitten, dus zonder cultuurstelsel, evenzeer enorme kwantiteiten producten voor de Europesche markt produceert. En wanneer wij dit weten, dan vragen wij op onze beurt: is het volstrekt noodzakelijk dat er zij een gouvernementsstelsel van dwang en vrijen arbeid?

Men heeft gezien dat Ceylon met eene bevolking van nog geen twee millioen inwoners ongeveer 450,000 pikols koffij voortbrengt. Dit feit kan men niet tegenspreken, en daar men weet dat die schoone resultaten verkregen zijn voornamelijk door den arbeid van buitenlandsche koelies, vraagt men: „Waar blijft hier de wet van vraag en aanbod, waar de vrije koelies, waar de nijvere bevolking, enz. enz." Ik begrijp niet *waarvoor* men die vraag doet. Ik stel mij voor dat een particulier in de binnenlanden van Java een huis, zelfs een groot huis, wil oprigten. Hij kan in de onmiddelijke nabijheid der plaats geen werkvolk krijgen, hij zoekt arbeiders van naburige streken tegen goed loon, voor het werk te engageren, hij slaagt er in en het schoone huis staat eindelijk gereed bewoond te worden. Wanneer men dit ziet, dan zegt men: vrije koelies hebben het huis gebouwd, en elke andere vraag, zooals de bovenstaande, kan hier *geene* beteekenis hebben. *Moet* dan dat huis gebouwd worden door de bevolking der plaats zelve? Ik meen dus dat wij — bij het lezen van die geen zin hebbende vragen — geregtigd zijn de vraag te doen: *moet* dan de „*plantation*" koffijcultuur op Ceylon in stand worden gehouden door de Singalezen en Kandiers?

Wat wil men verder bewijzen door aan te halen „dat Ceylon eene eigene commissie bezit ter aanwerving van buitenlandsche koelies en dat de heer R. Dawson, secretaris dier commissie, onlangs een vergeefschen werftogt gemaakt heeft op de vaste kust"? Mijns inziens kan men daaruit alleen afleiden dat de ondernemers van Ceylon vele pogingen doen om arbeiders te erlangen, dat de inboorlingen weinig lust hebben om in de koffijtuinen te werken, maar daarin een argument vinden tegen vrijen arbeid, ik geloof niet dat een alledaagsch verstand daartoe in staat zou zijn, daar het duidelijk is dat, bij een systeem van vrijen arbeid, men niet gebonden kan en mag zijn door plaats, bevolking, enz. enz.

Een bewijs van Ceijlon's vooruitgang meen ik ook te zien in den handel; bij die betrekkelijk kleine bevolking bedroegen de invoeren in het gepasseerde jaar twee en veertig en een half millioen guldens en de uitvoeren dertig en een half millioen guldens. En een ieder weet, dat het *niet* gewaagd is om de prosperiteit van een land te beoordeelen naar deszelfs handel.

Ik heb hierboven gesproken van de "gezonde denkbeelden" der Britsch Indische staatkunde; een ieder, die de laatste *speech* van den heer Laing te Manchester gehouden, heeft gelezen, zal die "gezonde denkbeelden" uitvoerig ontvouwd zien en hoogstwaarschijnlijk met hem uitroepen: "There were certain things which Government could do, and there were a great many more things which Government could not do, and which must be left to private enterprise". Maar opdat de bijzondere ondernemingsgeest zooveel zal kunnen uitvoeren, moet men dan ook van elk Gouvernement verwachten, dat het hetzelfde zal zeggen wat het Britsch-Indisch Gouvernement in artikel één van zijne resolutie van 20 Februarij jl. openlijk heeft te kennen gegeven: „*That no measure which places Government in the position of the private capitalist, cultivator, or speculator, or which in any way interferes with private enterprise, can be otherwise than permanently injurious in itself and detrimental to the object in view. Therefore, all attempts to stimulate cultivation or labour by any exertion on Government authority, directly or indirectly, are out of the question. The same objection will apply to model farms and experimental cultivation, conducted by officers of Government*". Deze zijn de „gezonde denkbeelden" tot wier verspreiding men niet genoeg kan medewerken, en die des te beter en eerder doel zullen treffen wanneer zij door eene *regering* worden geuit, beaamd en toegepast.

VIJASA.

Mijnheer de Redacteur!

Mag ik u verzoeken, in het belang der ingezetenen om en in de nabijheid van den Bazaar Minggo, de navolgende vragen aan de policie in uw blad op te nemen:

Is het waar, dat op dien Bazaar, in het zuiderkwartier der ommelanden van Batavia, publiek hanevechterijen en andere verboden spelen gehouden worden?

Is het waar, dat het inlandsch personeel der policie, belast om daartegen te waken, zich laat omkoopen en oogluikend die hanevechterijen en andere verboden spelen op dien Bazaar toelaat?

Is het waar, dat dat personeel den Adsistent-Resident van gezegd kwartier daarmede onbekend laat?

Is het waar, dat daardoor het schuim der bevolking van alle kanten daar verzameld en het eigendom der bewoners onveilig wordt, dat diefstallen en pogingen daartoe er menigvuldig zijn?

Is het waar, dat datzelfde policie-personeel de bevolking dreigt, wanneer zij aan den adsistent-resident te Meester Cornelis aangifte wil doen van die diefstallen en beruchte hanevechterijen etc. en van die hanevechterijen?

Is het waar, dan doe ik, door dezen, aangifte van het bovenstaande aan de Policie. Ik twijfel niet, of zij zal, als altijd in bovengezegd kwartier, wel voor de veiligheid der bevolking de noodige maatregelen nemen.

Intusschen heb ik de eer te zijn

Uw dw. dienaar,

3 Dec. 1861. GARDOE.

Extra Bijvoegsel

behoorende bij het *Bataviaasch Handelsblad*,

van Woensdag 4 December 1861, No. 97.

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild

DATUM.	VLAG	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER	VAN	DATUM	NAAR
November 23	Amerikaansch.	East Indian	Le Craw	Samarang	8 November	Falmouth
" —	Engelsch.	Miletus	Mc Dowele	Amoij	25 September	New-York.
" 25	Hanov	Osnabruck	Wolff	Whampoa	10 November	Cork.
" 26	Engelsch.	Dunmail	Dundey.	"	8 "	Londen.
" 28	"	Hanover	Rich	Foochow	10 "	
" 29	Amerikaansch.	Mercury	Hubbard	Singapore	21 "	Mauritius.
" —	Engelsch.	Cyclone	Hossack	Shanghae	15 "	Londen.
" —	"	Wagoola	Porrett	"	11 "	"
" —	Fransch	Estelle et Reine	de la Chapelle.	Singapore	21 "	Mauritius.
" 30	Engelsch.	Naval Brigade	Mc. Ewen.	Jokohama	4 "	Londen.
" —	Deensch	Richard	Joersen	Canton	13 "	Falmouth.
" 29	Nederlandsch.	Oceaan	Herderschee	Sydney		Batavia

Aangekomen Schepen te Batavia

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM	AGENTEN
November 30	Pruiss	bark	Albert Borsig	Muller	Singapore	16 Nov.	Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.
" —	Nederlandsch	"	Elisabeth.	Snoek	Samarang	23 "	B. van Leeuwen & Co.
" —	Nederl. Indisch.	"	Engoan		Riouw		
December 1	Hamburg.	"	San Francisco	Stortenbecker	Samarang	21 Nov.	Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.
" —	Deensch	schip	Jurgen Bruhn	Kopperholdt	Cheribon		Busing, Schröder & Co.
" —	Amerikaansch	"	Wild Rover	Crowell	Indramajoe.		Paine, Stricker & Co
" —	Engelsch.	"	Rajah of Sarawak	Taylor	Samarang	22 Nov.	Dümmler & Co.
" —	Nederl. Indisch.	"	Faidul Mobarak.		Palembang.		Coulster.
" —	Engelsch.	"	Nelly	Bell	Melbourne.		Busing, Schröder & Co
" —	"	"	Harvest Home	Harvey	Bombay	1 Nov.	
" —	Nederlandsch.	bark	Twee Gezusters	Bergman	Rotterdam.	29 Julij	Metzendorff, Wilmans, Ruys Co.
" —	"	schip	Oceaan	Herderschee.	Sydney.		B. Kopersmit & Co.
" —	Gouv.	stoom.	Java	Bernoster	Banka		
" —	Nederl. Indisch	bark	Alnoer Salim.		Cheribon		Coulster
" —	Hamburg.	"	Hermann.	Koppelman	Buenos Ayres		Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.
" —	Engelsch.	"	Wave	Henderson	Melbourne		Schimmelpenninck & Co.
" 2	Z. M.	stoom.	Gedeh.	kapt. Lt. v. Raders	Singapore	28 Nov.	
" —	Russ.	Oorl. st.	Opritchnik	komm. Seevanoff	Shanghay		Paine, Stricker & Co
" 3	Nederl. Indisch	stoom.	Palembang	Kramer	Samarang	3 Dec	W. Cores de Vries
" —	"	bark	Marzoek		Singapore		Coulster.
" —	Hamb.	"	Guinea	Bundesen	Samarang	24 Nov.	Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.
" 4	Z. M.	brik	Cachelot		Japan		

Vertrokken Schepen van Batavia

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS	NAAR.
December 1	Nederlandsch.	schip	Ary Scheffer	Kunst	Soerabaya.
" —	Nederl. Indisch.	brik	L'Esperance	Faulus.	"
" —	"	stooms.	Ambon.	Vogel	Singapore.
" 3	Engelsch.	schip	Harvest Home	Harvey.	China
" 4	Nederlandsch.	"	Eva Johanna*	van Bochove	Soerabaya.
" —	"	bark	Koning Willem II	van Eyk Menkman	
" —	"	"	Loopuyt	van der Hidde	Tjilatjap.
" —	Nederl. Indisch.	"	Canton thans Sirius	Wagner	Soerabaya.
" —	Hamburg	"	San Francisco.	Stortenbecker.	Nederland
" —	Amerikaansch.	"	Agnes	King	Cheribon.
" —	Engelsch	"	Wave	Henderson	Soerabaya

In lading liggende Schepen te Batavia.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	TONNEN.	GEZAGVOERDERS	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch.	schip.	Kortenaer.	1020	Glazener		J. Cezard & Co.
"	schoener	Sint Helena	189	Sterkenburg		"
"	schip.	Oceaan *	554	Herderschee		B. Kopersmit & Co
"	bark	Grootmeester Nationaal*	755	Giesse		Schimmelpenninck & Co.
"	schip.	Remigius Adolphus	750	Browning		Busing, Schroder & Co.
"	bark	President Pahud	751	Harten.		Landberg, Bezoet de Bie & Co
"	"	Twee Gezusters	920	Bergman		Metzendorff, Wilmans R. & Co.
"	schip	Cornelia	954	de Vries	Nederland.	van Ommeren, Rueb & Co
"	bark	Nieuw Lekkerland*	680	Hoitman		"
"	"	Elisabeth	612	Snoeg	Nederland.	B. van Leeuwen & Co.
Nederl. Indisch.	"	Sri Palembang				Coulster.
"	"	Yarosie.		Bin Bahier		"
"	"	Oedjoeng Pandang				"
"	schip	Fatul Mobarak				"
"	brik	Christian				"
"	"	Inghie				"
"	bark	Kim Hengsoen				"
"	"	Jadul Barie				"
"	"	Faidul Mobarak				"
"	"	Alnoer Salim.				"
"	"	Marzoek				"
"	"	Sara Eleonora	600	Schuyner	Samarang	Cassalette & Co.
"	"	Java	516	Worthington	Padang.	Schimmelpenninck & Co.
"	schoener	de Haai				—
"	schoener	Bintang Toedjoe		Tan Hing.		Jacobs.
"	bark	Alnoer		Marzoekie.	Samarang	"
"	"	Nomanul Bahie		Sababordin	"	Buys, Jacobsen & Co.
"	"	Alrachmanie		Hadjie Moh. Seman.		"
"	brik	Cheribon Packet		Abd. Baharan.	Soerabaya	"
"	"	Pasekan			Pekalongan	—
"	bark	Engoan				—
"	stoom.	Oenarang	600	van Hulstyn	Samarang & Soerabaya	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	"	Palembang	221	Kramer		W. Cores de Vries
"	bark	Ellen	242	Wentholt	Samarang	B. Kopersmit & Co.
Engelsch.	"	Eliza Thornton	417	Maxwell	Londen	Martin, Dyce & Co.
"	"	Eagle	412	James	Singapore	"
"	"	Eugene.		da Silva		—
"	schip.	Rajah of Sarawak	481	Taylor		Dummler & Co.
"	"	Nelly	406	Bell		Busing, Schroder & Co.
Hamb.	bark	Kalimaas	3 8	Spring		Metzendorff, Wilmans, R. & Co
"	"	Guinea.	320	Bundesen	Bushire	"
"	"	Hermann	310	Koppelman		"
Pruis.	schip	Albert Borsig.	455	Muller.		"
Amerikaansch.	"	Rosette	596	Pierce	Sydney	Paine, Stricker & Co.
"	"	Wild Rover	1100	Crowell	Nederland.	
Zweedsch.	"	Oscar 1ste.	654	Clarse		Pitcairn, Syme & Co.
Hanov.	"	Kroonprins Ernst August	600	Wilder		Bahre & Kinder.
Brem.	bark	Ocean Child	608	Wencke		Busing, Schroder & Co.
Deens.	schip	Jurgen Bruhn	800	Koperholdt	Nederland	"

Factorij Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 15	N. I.	bark	Kim Tian Hoat	Tan Hoktjoan	Riouw.
" 16	"	bark	Tartar	L. Kangkong	Indramaijoe.
" —	"	stoom.	Palembang	Kramer	Soerabaija.
" 17	"	"	Makassar	Bierings	Batavia.
" —	"	bark	Faistina	Dechtael	China.
" 19	"	"	Fathool Rachman	Said Bakie	Batavia.
" 20	Ned.	"	Theodora Mechtilda	Boschouwer	"
" —	N. I.	stoomb.	Oenarang	van Hulstijn	"
" 21	"	schoener	Hap Eng	Liang Oewan	Riouw.
" —	"	brik	Salim	Said Segaf	Batavia.
" —	Ned.	bark	Johanna Maria	Dam	"
" 22	N. I.	schoener	Pandoe Moeloek	Abd. Rachim	Muntok.

Vertroken schepen van Samarang.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 17	N. I.	bark	Alnoer	S. Marzoekie	Batavia.
" —	"	brik	Banca Bilhair	S. Daheima	Tagal.
" —	Ned.	"	Catharina & Geertruida	Mos	Batavia.
" —	"	"	Maassluis	Post	Pekalongan.
" —	N. I.	stoomb.	Palembang	Kramer	Batavia.
" 18	"	"	Makassar	Bierings	Soerabaija.
" 19	"	bark	Ellen	Wentholt	Batavia.
" 20	Ned.	"	Hendrika	van Aalburg	Tagal.
" —	Eng.	"	Zinga	Gould	Nederland.
" 21	Hamb	"	San Francisco	Stortenbecker.	"
" —	Deens.	"	Cadovius	Poulsen	Bushire.
" 22	Eng.	schip	Rajah of Sarawak	Taylor	Batavia.
" —	N. I.	stoom.	Oenarang	van Hulstijn	Soerabaija.

Aangekomen schepen te Soerabaija.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 14	Ned.	bark	Vrede	van der Plas.	Batavia.
" —	"	"	Nicolaas Witsen	de Reever	"
" 15	N. I.	stooms.	Ambon	Vogel	Makassar
" 16	"	bark	Abdool Hassim	Said Segaf	Samarang.
" —	Zw.	"	Caroline	Wannerholm	Port Elizab.
" 17	Ned.	"	Jan van Hoorn	Borghorst	Batavia.
" 18	"	"	Johanna	Swener	"
" —	"	"	Josepha Louisa	Mugsson	"
" —	"	"	Antoinette	Intje Amat	Bali.
" 19	N. I	stooms.	Makassar	Bierings	Batavia.
" —	Ned.	schip.	Julie Claire	v. Oosteroom.	"
" —	N. I.	stooms.	Kraton	Martens	Sumanap.
" 20	"	schip	Fathool Mobarak	Hadj. Moeda	Grissee.
" —	Hamb.	"	Helios	Hansen	Batavia.
" 21	Ned.	brik	Willem	de Jong	"

Vertrokken schepen van Soerabaija.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 15	N. I.	stooms.	Palembang.	Kramer	Samarang.
" 16	"	brik	Rigil Hair	Sech Ganam.	Grissee.
" 17	Ned.	bark	Pieter Schoenmaker	van Vareien	Panaroekan.
" —	N. I.	stooms.	Kraton.	Martens.	Sumanap.

Aangekomen schepen te Pekalongan.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Nov. 18	Ned.	brik	Maassluis	Post	Samarang.

Vertrokken schepen van Cheribon.

DATUM.	VLAG	BENAM	NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGV	NAAR.
Nov. 18	Ned.	schip	Anna Digna	Ouman	Tegal.
" —	"	"	Otto.	Borgmus	Batavia.

Aangekomen schepen te Makasser.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Oct. 1	Z. M.	stooms.	Soembing	Onthaal	Riouw.
" 17	N. I.	"	Ambon	Vogel	Soerabaja
" 31	Z. M.	"	Het Loo	Lefrik	Bonthain.
Nov. 3	Eng.	schoener	Nina	Liezard	Boeleleng
" —	Ned.	"	Jupiter	Voil	[illegible]
" 10	Z. M.	stooms.	Etna	Fam	Larantoeka
" 11	Eng.	bark	Osprey	Nabler	Singapore
" 12	Ned.	stooms.	Ambon	Vogel	Kema

Vertrokken schepen van Makasser.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Oct. 14	N. I.	stooms.	Menado	Conteron	Soerabaija.
" 19	"	"	Nunghpo	Vogel	Timor.
" 26	Z. M.	"	Het Loo	Ertbrugt	Bonthain.
" 30	Ned.	brik	Antoinette	van Hartrop	Boeleleng
Nov. 4	"	schoener	Coquette.	Muider	Timor.
" 5	"	"	Maria	van Zuilen.	"

MARKTPRIJZEN

te Batavia.

Koffij, Java *f* 37,— ℔ picol nominaal.

—— Padang, 37,— nominaal.

Rijst, (WITTE) 1ste kwalit. *f* 165,— à *f* 175,— gevraagd, kleine voorraad.

—— " 2de " *f* 145,— à *f* 160,— "

—— (CARGA) .... *f* 125,— nominaal.

Suiker, (WITTE) No. 16 *f* 15,— à *f* 15⅜ ℔ picol.

Gom-élastick *f* 69,— à *f* 70,— ℔ picol afgedaan.

Genever AVH., bij R. & V., *f* 11,50 ℔ keld. in consumptie.

Arak verkocht *f* 60,— ℔ legger verkocht.

Japansche Boom-Was *f* 40,— ℔ picol, nominaal.

Zw. Peper *f* 16,— à *f* 16,50 ℔ picol afgedaan.

Witte " " 30,— ℔ picol afgedaan.

Foeli " 30,— à *f* 50,— ℔ picol.

Wisselkoers op Holland *Particulier* 6m/d. *f* 100½ pCt.

" Engeland 6m/z. *f* 11,65 à *f* 11,70 ℔ £.

" Singapore *f* 2,63½ à *f* 2,65 ℔ $.

" China *f* 2,68 ℔ $.

" Calcutta *f* 124,— per 100 Cs. Rs.

Gouvt. trekt à 99 pCt. sedert 15 Junij.

CARGA-LIJSTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 23 tot en met den 27 November 1861.

Aaanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Eva Johanna*, gez. Verhauf, agt. J. Cezard & Co.

994,241 ℔ steenkolen, *W. Cores de Vries.*

10 vs. zilverspecie, *Factorij.*

55 kn. kramerijen, 10 do. manufacturen, 200 vs. boter, *Pandel & Stiehaus.*

400 keld. genever, *Dümmler & Co.*

50 leggers, 20 kn. manufacturen, *B. Kopersmit & Co.*

5 kn. manufacturen, *Voederer & Co.*

225 kn. vruchten en manufacturen, *Levi & Reiss.*

20 kn. ijzerwaren, *van Ommeren, Rueb & Co.*

11 kn. .... *Wehry Wolff & Co.*

7 kn. meubelen, *B. [illegible]*

5 kn. .... 17¼ en 6 2 leggers, *Agenten.*

25 kn. zeep, 6 do. manufacturen, *Gumprich & Strauss.*

1 kt. stroohoeden, *H. & A. Strauss.*

1 kt. .... *Willem de Jong*

25 assen met bossen, *G. Andreas & Co.*

3 kn. manufacturen, *Gumprich & Strauss*

4 kn. parfumerien en kramerijen, 152 coll. provisien en dranken, *Gezagvoerder.*

Van Japan per Ned. schip *St. Helena*, gez. Sterkenburg, agt. J. Cezard & Co.

15 pakk. koper, *Order.*

1 kt. .... *E. Bauman & Co.*

7 kn. lakwerk, *H. Chapillon*

1500 kn. was, 69 kn. kamfer, 2131 ks. koper, 200 pakk. bezem, 1000 ks. tjotjouw, 122 coll. ...., *Factorij.*

Van Singapore per N. I. stooms. *Prins van Oranje*, gez. Prins, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. gouddraad, *Maclaine, Dyce & Co.*

70 vn. koopwaren, *Order.*

10 kn. opium, *Paine, Stricker & Co.*

45 coll. houtwerk, 36 ijzeren schroefbouten, *Agenten.*

1 kt. goud, *Sech Abdul Rachman.*

4 kn. manufacturen, *Pandel & Stiehaus*

1 kt. goud en zilverdraad, 5 zakk. tarwe, *Bahre & Kinder.*

2 kt. manufacturen, *Sech Abo Bakabe.*

2 bund. leder, *Sech Mah. Rachaid.*

1 kt. goud, *Sech Mohamad Andoes*

1 kt. goud, *Sech Abdul Relf gie.*

1 kt. goud, 1 do. stukgoederen, *Sech Abdulla Arfan.*

1 kt. goud, *Said Moh. Satrie*

6 coll. ijzerwaren, *Lim Yoeken.*

40 tross. touwwerk, *L. Kim*

1 kt. goudpapier, 21 kn. dr. vruchten, 79 krandj. en 2 md. paijongs, 6 kn. kommen, 1 do. visch, 2 tsch. pannen, 1 kt. diversen, *Lim Hoa.*

30 zakk. nagelen, 16 pakk. en 7 kn. was, *J. Arathoon*

18 zakk. amandelen, *Gasper & Co*

60 kn. vuurwerk, *Marthens*

4 bn. leder, *Lakim*

30 kn. bamboe kammen, *Tjoa Kickhoe*

9 kn. manufacturen, *E. Moorman & Co*

2 md. vermicelli, 4 kn. visch, 2 coll. ijzerwaren, 1 kt. schoenen, *Wes.*

4 vn. gits, *Order*

1 kt. goud, *voor Samarang.*

4 kt. opium, 25 coll. houtwerk, 3 ks. goud, 23 coll. was, 16 do. manufacturen, 25 zakk. zegelen, 1 bund. tapijten, 4 kn. zijde, 50 do. vuurwerk, *voor Soerabaya.*

Van Singapore en Riouw per Ned. Ind. schip *L'Esperance*, gez. N. C. Paulus, agt. Landberg en Zoon.

51 kn. div. goederen, 1000 stadsbamboes, enz., 1 st. meetevannen, 13 coll. enz. touwwerk, 6 [illegible] zw. teer, *Orders*

100 kn. gambier, 107 pk. 13 pk. zw. peper, 2000 st. planken, *Orders*

Van Macao per Ned. Ind. bark *Christiaan*, gez. Tjoa Boenseng, agt. C. L. Coulster

140 kn. chin. thee, 1 kt. chin. manufact., *Lim Hoa.*

40 kn. chin. vuurwerk, 2 kn. chin. div. laadjes, 1 kt. chin. lel. flesschen, 1 kt. chin. zijde, 1 kt. chin. salamoniac, *Kang Seng Teng.*

2500 ps. chin. geld. aarde steenen, 7020 stell. chin. aardewerk 6500 ps. chin. aarde kopsauws, 1 kt. porc. beelden, *Gezagvoerder.*

200 ps. chin. potten, 3370 stell. chin. aardewerk, 519 ps. aarde steenen, gebloemde, 56 stell. bloempotten, 40 ps. schotels voor bloempotten, 50 ps. chin. roode aarde bakjes, 2000 ps. chin. kopsauws, 240 ps. chin. aardepotten, 11 pak. chin. medicijnen, 3 kn. chin. dragstoelen, *Lyoe Kestang.*

Van Soerabaija en Samarang per Ned. Ind. stoomb. *Macassar*, gez. Bierings, agt. W. Cores de Vries

Van Soerabaija.

111 kn. 319 pie. afgek. koperduiten, 1 kn. jav. hoofddoeken, 2 kn. *f* 6000 zilver munt, 1 kt. bat. goederen, en koperdraad, 1 kt. *f* 4000 zilver munt, 1 kt. *f* 2000 zilver munt, 15 st. jav. sarongs, 10 st. jav. doeken, 1320 eon. doeken, 3 pak. reis molteusdeken, 14 kn. afgek. koperduiten, 78 pie. 1 kt. jav. bat. goederen, 1 kt. *f* 2500 zilvermunt, 1 kt. jav. bat. goederen, 1 kt. *f* 1500 zilver munt, 1 zak noten, 2 kn. *f* 1000 zilver munt, 1 kt. *f* 3800 dito, 1 kt. *f* 1500 dito, 1 kt. *f* 3400 dito, 1 kt. *f* 5180 dito, 2 kn. 5½ pie. afgek. koperduiten, 1 kt. *f* 5000 zilver munt, 2 kn. jav. bat. goederen, 39 kn. 119 pik. koperduiten, 1 kt. *f* 6000 zilver munt, 13 kn. 35 pik. afgek. koperduiten, 2 kn. rood katoen entr., 1 pik sarong entr., *Lading bestemd voor Singapoer.*

Voor Batavia.

3 kn. ginghams, entr., *J. F. van Leeuwen.*

1 kt. parfumerien, *Hoogeboom, Ploep & Co.*

2 kn. [illegible], *J. F. van Leeuwen*

1 kt. ginghams, entr., *J. F. Leeuwen.*

1 kt. plaatwerk, *Order.*

Van Samarang.

1 pak. ditjins, 1 kt. *f* 2000 zilver munt, 1 kt. *f* 1560 dito, *Voor Singapoer.*

Voor Batavia.

8 pakk. leder, 4 tonn. sucer 6 pie. *Tan Hian.*

9 kn. zijde watte, 6 kat. goederen, *Lim Djie.*

8 tromm. beschuit, *Martin, Dyce & Co.*

3 rotting stoelen, *Moyen*

1 kt. zadeltuig, *van der Ebb.*

1 kt. sarong, *Soeman ull & Co.*

1 kt. kat. goederen, *Order*

Eenige Gouvernement goederen.

Van Grissee per Ned. Ind. brik *Aglie*, gez. Oeij Hokkien, agt. ....

5 legg. arak, 950 kannen, 20 kr. soja, 60 pie. aardappelen, 75 pie. aarde katjang, 45 pie. [illegible], 16 katjang olie, 1200 pie. oliekoeken, 15 pie. roode wijn, 8 pie. tjaice, 169 st. buffel huiden, *Tan Tong Poh.*

Van Amsterdam per Ned. schip *Grootmeester Nationaal*, gez. Giesse, agt. Schimmelpenninck & Co.

7 vn. specie, 2000m. steenen, 20 kn. levensmiddelen, 148 bn. koffijzakken, 850 ell. ijzerdr. touw, 600 do. trekketting, *N. H. M.*

17 kn. manufacturen, *Tolson, Hunt & Co.*

1 kt. medicijnen, *Vereeniging Kobert*

80 kn. manufacturen, *Busing, Schröder & Co.*

9 kn. onbekend, *Wehry Wolff & Co*

5 kn. papier, *B. van Leeuwen & Co.*

6 kn. manufacturen, 6 vn. bier, *Agenten.*

2 kn. kat. goederen, *Gez. de Bruin.*

100 vn. bier, 104 en 1072 lcd. leggers, 15 kn. en 9 vn. onbekend, *Engelhard & Co*

7 kn. galanteries, *van Riel & ter Gouw.*

2 kn. manufacturen, *Hoeser & Schuurman.*

6 kn. spiegel en schilderijen, 2 md. glaswerk, 1 kt. boeken, *Willem de Jong*

18 kn. provisien, *van Ommeren, Rueb & Co.*

4 kn. provisien, *Renout & Vaijn.*

41 kn. onbekend, *Bahre & Kinder.*

1 kt. manufacturen, *Pandel & Stiehaus.*

16 kn. speelgoed en glaswerk, *L. A. Brouwer.*

1000 ks. zeep, 1 kt. onbekend, 124 kn. manufacturen, 198 hammen, *E. Moormann & Co.*

18 kn. wijn, 6 do. klokjes, lampen en eende carmes, 100 vs. boter, 6 ks. likeur, 1 do. manufacturen, 1 do. roodgaren, 1 do. onbekend, 51 do. papier, etc., 400 vs. boter, 25 kn. wijn, 125 marmerhezen, *Order.*

2 kn. St. Nicolaas, 20 vs. terpentijn, 100 kazen, *Agenten.*

Van Nederland via Australie per Ned. schip *Koning Willem II*, gez. van Eijck Menkman, agt. B. Kopersmit & Co.

120 st. kazen, *Order.*

400 vs. staal, *J. Cezard & Co.*

100 vs. boter, 150 kell. en 20 ks. genever, 20 ks. likeur, *Order.*

Van Japan per Ned. schip *Remigius Adolphus*, gez. Browning, agt. Büsing, Schroder & Co.

240 bn. Jap. tabak, 23 do. was, 16 kn. lakwerk, 1 kt. Jap. goederen, *Pandel & Stiehaus.*

9 bn. was, *Landberg, Bezoet de Bie & Co.*

2 kn. Jap. goederen, 3 do. Jap. aardewerk, *MacLaine, Watson & Co.*

12 kn. en 40 ks. Jap. goederen, *Huisman.*

90 ks. Jap. goederen, *J. Gellerman.*

185 kn. paijongs, 316 do. Jap. goederen, 210 pakk. aardewerk, 326 bn. kamfer, *N. H. M.*

9 pakk. bijenwas, 767 kn. was, *Dummler & Co.*

250 kn. was, *E. Moormann & Co.*

2 paarden, *Gellerman.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Soerabaya en Passaroean per Am. schip *Mary Bradford*, gez. Thompson, agt. Paine, Stricker & Co.

187¹⁵/₁₀₀ pic. bindrotting, *Agenten.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Bintam*, gez. van der Bolek, agt. van Ommeren, Rueb & Co.

1760 kn. en 33 bn. thee, 197 coll. div. Chin. papier, 6 do. glaswerk, 11 do. Chin. banket, 55 do. vuurwerk, 7 do. dr. visch, 5 do. koopwaren, 6 do. rubarber, 3 do. groentens, 1 do. zijdegarens, 178 bloem- en 77 stellen potten, 150 kr. aardewerk, 1 ks. brill, 5 kn. zijdegoed, 17 zakk. lak, *lading van China.*

498 pic. koffij, 333 do. suiker, 80 do. rotting, *J. Cezard & Co.*

Naar Samarang en Soerabaija per Ned. Ind. schip *Anna Margaretha*, gez. Said Ibrahim Sie, agt. ....

Oude lading van Singapoer.

2 kn. onbekend, 3 zakk. zw. peper, 7300 st. planken, *Order.*

Oude lading van Riouw.

256 kr. gambier, 256⁶⁰/₁₀₀ pic. 974 zakk. dito, 247¹⁵/₁₀₀ pic. *Order.*

Van Batavia voor Samarang.

4 rijtuigen met toebeh., *Dummler & C.*

8 kn. lucepers, 1 kt. wagen lanthaarnd, *B. J. Lion Reiss.*

3 kn. pleetwerk, 4 coll. ijzerwerk, 2 kn. zadels, 1 kt. galanterie waren, 1 kt. schilderijen, 1 kt. ijzerwerk, *Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.*

1 pk. roode garen, sarong doeken, arab mutzin, en sorban, *Sech Ahmad Bahsoan*

8 pakk. ijzerleeskaartanten, 2 gamb. wepstoelen, 1 dito rijtuig met toebeh., *Gebr. Roselje & Co.*

Voor Soerabaija.

30 kn. provisien, 2 kn. slaolie, 8 kn. glaswerk, 29 kn. spijkers, *Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.*

73 kr. chijn wijn entr., *B. Kopersmit & Co.*

Naar Cher. Sam. en Grissee per Ned. Ind. schoener *Kim Tjiatkang*, gez. Lo Ing An, agt. Coulster.

868 kr. gambier 860 pic. 467 zakk. dito, 165 dito 25 pic. tangar basten, 2½ pic. poeloeasari basten, 5 pic. witte peper, 12 pic. zw. peper, 2000 st. steenen, 10¹⁷/₁₀₀ pic. was, *Aanboord gebleven Lading van Riouw.*

12 kr. thee, 560 stuken thee, pottjes, *Aanboord gebleven Lading vroeger van Singapoer.*

Praauw van Lampoeng.

45 pic. dammers, 14 pic. zw. peper, 54 pic. gom Elastiek, 25 pic. koffij, 60 pic. zw. peper, 60 pic. dammer, 30 pic. zw. peper, 10 pic. dammer, 50 pic. zw. peper, 30 pic. dammer, 4 pic. gom-Elastiek, *Gezagvoerder Kasenan.*

Naar Nederland via Soerabaija per Oldenb. schip *O'Thyen*, gez. P. Addieks, agt. Püsing, Schroder & Co.

3 coll. pijpen, 14 kn. 65 kn. 3 vat. koopwaren, 21 suiker pannen, 45 kn. manufact., 1 kt. 158 coll. machinerien, 606 mand. aardewerk, 50 tonnen bokes, 50 tonnen steenkolen, *Lading van Liverpool.*

Voor Nederland.

150 pik. rotting, *Paine, Stricker & Co.*

Naar Singapore per Eng. schip *Eleonora*, gez. Blaxter, agt. Pitcairn, Syme & Co.

148 kn. kat. goederen, 114 kannen, 40 kn. ijzerwerk, 20 kn. manufact., 55 tonnen steenkolen, *aanboord geblev. lading.*

Lading van Batavia.

3 legg. arak, *F. de Lianes*

1 gebr. wagen, *Pitcairn, Syme & Co.*

Naar Indramaijoe en Soerabaija per Ned. Ind. brik *Marzoek*, gez. Sech Alie bin Abdulla Bagawie agt. ....

Voor Indramaijoe.

16000 20.000 led. goenizakken, *Heckler.*

Voor Soerabaija.

1 paar Rhinoceros hoorn, *Gezagvoerder.*

100 kn. cognac, *Young.*

20 kn. wijn, 17 kn. tattenpie, 8 kn. kramerijen, 5 vn. zink, 5 roll. lood, 4 kn. ijzerwerk, *C. Bahre & G. Kinder.*

51 st. amb. planken, *Said Mohamat Aljdiet.* 13 kn. 2 bn. kat. goederen, en tripes, *E. Moormann & Co.*

1 kt. bat. goederen kains, *Said Mohamat Aljdiet.*

200 pk. speculaas entr., *C. Bahre & G. Kinder.*

1 kn. kat. goederen entr., *E. Moormann & Co.*

35 vn. bier, 3 kransen entr., *Hoogeboom, Ploep & Co.*

90 kn. jap. boomwas entr., *E. Moormann & Co.*

135 kn. cognac, entr., *C. Bahre & G. Kinder.*

REGALEN,

aangebragt van den 29 Nov. tot 3 December 1861.

Van *Nederland* per Grootmeester Nationaal:

1 kist F. W. H. van Streaten te Batavia.

1 " Dr. C. L. van der Burg, officier van gez. 3 kl. te Batavia of elders.

Van *Nederland* per Kortenaer:

1 kistje rem. B. & C. Cheribon.

Uittreksels uit officiëele mededeelingen.

Opgave van het bedrag der *ingetrokken koperen munt* en der *ingewisselde en vernietigde*, alsmede van de *nog niet ingewisselde recepissen op ultimo October 1861*, bedoeld bij art. 18 der wet van 1 Mei 1854 (Nederlandsch staatsblad No. 75), afgekondigd bij de Indische publicatie van 21 Augustus 1854 (Indisch staatsblad No. 62.)

Kopergeld.

Naar Nederland verzonden ter realisatie	*f*	22,818,468
In Indie, na onbruikbaar te zijn gemaakt, verkocht	"	6,653 332
Te Soerabaija tot staven versmolten en doorgekapt.	"	915 768
In Indie in de depots	"	2,457.107
	f	32,844 675

Recepissen.

Serien.	In omloop gebragt.	Ingewisseld.	Ongewisseld.	Van de ingewisselde zijn: Vernietigd.	Aangehouden.
1	*f* 2 1 0 330	*f* 2.018 888	*f* 81 442	*f* 2 018 888	*f* —
5	4 1 5 495	4 104 770	53 725	4.104 770	—
10	4 417 050	4 7 2 0	49 750	4.367 270	—
25	4 220 325	4 1 5 825	94 500	4 1 5 825	—
100	8 5 500	8 7 4 500	41 000	8 784 3 0	—
500	2.878 500	2 854.500	24.000	2.854.500	—
	f 26 600 69	*f* 26 255.553	*f* 344 417	*f* 26.255.5 3	*f* —

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

Verponding over 1861.

De direkteur der middelen en domeinen herinnert dat de verponding over den tweeden termijn van het loopende jaar, moet worden voldaan vóór den laatsten December aanstaande.

Tot ontvangst daarvan zal voor de residentie Batavia, dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, worden gevaceerd ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden.

BATAVIA, *De Directeur voornoemd,*

den 8sten October 1861. W. H. DU CLOUX.

Naar aanleiding van het bepaalde bij art. 2 der publicatie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indie, in dato 16 Julij 1851, opgenomen in de Javasche courant van den 19den daaraanvolgende, brengt de directeur van financien ter kennis van het algemeen, dat het bedrag der onder ultimo Oct. jl. *oningewisselde* recepissen was *f* 344.447, en dat tot waarborg daarvan eene gelijke som is afgezonderd aan zilveren munt.

Overvoer van Zout.

Op Woensdag den 15den Januarij 1862, zal door den resident van Soerabaija, ten zijnen kantore, des voormiddags ten 10 ure, overeenkomstig het reglement (staatsblad 1829 no. 67) worden uitbesteed: de overvoer van zout uit het hoofddepôt te Grissee naar Sumatra's Westkust, Benkoelen, Palembang en de Oostkust en Westkust van Borneo.

De resident van Batavia maakt bekend, dat op Maandag den 14den Januarij aanstaande, des morgens ten 10 ure, bij afslag, doch overigens volgens de bepalingen van staatsblad 1829 no. 67, ten zijnen kantore eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van: 15 laadpraauwen van 12 koijang en 4 idem van 6 koijang.

Met referte aan zijne in de Javasche courant van den 16den October jl. no. 83 geplaatste advertentie, maakt de resident van Batavia bekend, dat de daarbij bedoelde uitbesteding voor de levering van onderscheidene benoodigdheden, ten behoeve van het bouw-departement voor de dienst van het jaar 1863, instede van op Dingsdag den 10den December, ten residentie-kantore zal worden gehouden op Vrijdag den 13den December aanst., des morgens te 10 ure, en wel bij afslag, doch overigens volgens de bepalingen van staatsblad 1829 no. 67.

De in de Java courant van 3 en 7 Augustus jl. no. 62 en 63 geannonceerde uitbestedingen van Officiers- en Gewone goederen, zullen respectievelijk gehouden worden:

te Batavia	op den	10den	Februarij	1862.
" Samarang	" "	16den	Januarij	"
" Soerabaija	" "	27sten	"	"
" Padang	" "	16den	"	"

Van elk artikel in dit nommer voorkomende, en niet door anderen geteekend, stelt zich voor de wet als schrijver bekend

W. BRUINING.

Snelpersdruk, W. BRUINING, Batavia.